10 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2002 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 3(2447)

Ազգ
Azg
armenian daily

Ռուս խաղաղարարների դուրսբերումը 95 տոկոսով վրաց-աբխազական պատերազմ է նշանակում

Պաշտոնական Սուխումը Թբիլիսիի իշխանություններին կոչ է արել վրաց-աբխազական հակամարտության գոտուց ռուսական խաղաղարարների ճակատագիրը վճռելուց առաջ հաշվի առնել Աբխազիայում զինված հակամարտության վերսկսման հավանականությունը, հաղորդում է վրացական «Փրայմ Նյուս» գործակալությունը: «Ռուս խաղաղարարների դուրսբերումը 95 տոկոսով վրաց-աբխազական պատերազմ է նշանակում», ասել է Աբխազիայի պաշտպանության առաջին փոխնախարար Գիվի Ագրբան: Վերջինս նշել է, որ ռուս խաղաղարարների դուրսբերման դեպքում Ինգուրի գետի երկայնքով, որով Աբխազիան բաժանվում է Վրաստանից, անմիջապես կտեղաբաշխվեն աբխազ զինվորականներ: Ագրբան հայտարարել է, որ ռուս խաղաղարարների մանդատի ժամկետը լրանալուց հետո Վրաստանի անորոշ դիրքորոշման պատճառով հակամարտության գոտում «պատերազմի հոտ է փչում»:

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Իր տարածքային ամբողջականության մասին Ադրբեջանի պնդումներն արդեն կարծես թե դառնում են քիչ համոզիչ

ԼՂ հակամարտության խաղաղ կարգավորման գործընթացի ողջ տեւողությամբ չի նվազում ադրբեջանական կողմի համառությունը՝ դրսեւորվելով, ըստ էության, որպես միակ արձագանք եւ «փաստարկ» բոլոր բանակցություններում եւ առհասարակ խնդրի ցանկացած մակարդակով շոշափման դեպքում՝ կարգավորումը հնարավոր է բացառապես Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականության սկզբունքի գերակայությամբ:

Այսպես է նաեւ ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի՝ «Համագործակցություն ՄԱԿ-ի եւ ԵԱՀԿ-ի միջեւ» բանաձեւի ամենամյա քննարկման դեպքում, որն առանձին կետ է պարունակում ԼՂ հակամարտության կարգավորման վերաբերյալ: Այնտեղ մասնավորապես նշվում է, թե չնայած հակամարտող կողմերի եւ ԵԱՀԿ ՄԽ միջնորդական առաքելության ջանքերին, խնդրի վերջնական լուծումը ձգձգվում է, այնինչ պետք է նպաստեր տարածաշրջանում անվտանգության, կայունության, ի վերջո համագործակցության ապահովմանը:

Եվ վերոհիշյալ բանաձեւում այս կետը մտցնելուց ի վեր՝ 1994-ից Ադրբեջանը յուրաքանչյուր տարի կոչում է ՄԱԿ-ի անդամ երկրներին քվեարկել նրանում մի փոքրիկ, ընդամենը երկու բառից բաղկացած փոփոխության կողմ՝ պարզապես ԼՂ հակամարտության փոխարեն տեքստում գրել՝ «Ադրբեջանի մաս ԼՂ հակամարտություն»: Եվ քանի որ բանաձեւի քվեարկության կարգի համապատասխան անգամ մեկ կողմ ձայնի դեպքում փոփոխությունը համարվում է կայացած, 1994-ից ի վեր բոլոր հերթական բանաձեւերում ԼՂ-ին կցվել է «Ադրբեջանի մաս» արտահայտությունը: Եվ թերեւս կցվի այսուհետեւ էլ, քանի որ ՄԱԿ-ի անդամ 189 երկրների թվում գեթ Թուրքիան կա... Բայց յուրաքանչյուր տարի փոխվում է մեկ հանգամանք՝ ձայների կողմ-դեմ-ձեռնպահ հարաբերակցությունը: Այսպես, եթե, ասենք, 1998-ին 114 երկիր քվեարկել էր հօգուտ Ադրբեջանի, ապա 1999-ին՝ 55, 2000-ին՝ 62, իսկ արդեն անցյալ տարի՝ ընդամենը 34:

«Ադրբեջանի կողմից ամեն տարի առաջարկվող փոփոխության վերաբերյալ ՄԱԿ-ի անդամ երկրների քվեարկությունը հնարավորինս հայկական կողմի համար նպաստավոր դարձնելու ուղղությամբ» աշխատանքներ են տարվել, տարեկան ամփոփիչ մամլո ասուլիսում նշեց Վ. Օսկանյանը: Քվեների փոփոխությունը տեղի է ունենում այն ժամանակ, երբ Հայաստանը, առավել չափավոր, բայց արդեն հաճախ եւ ամենաբարձր մակարդակով արձանագրում է, որ մեր հարեւան երկիրը ԼՂ-ն իր տարածքային ամբողջականության մաս հայտարարելու իրավական որեւէ հիմք չունի, քանզի անկախ Ադրբեջանի կազմում, որի իրավահաջորդ իրեն հռչակել է նորանկախ պետությունը, Ղարաբաղը երբեւէ չի եղել: Հետաքրքրական է, այս փաստի գիտակցո՞ւմն է նոսրացրել Ադրբեջանի առաջարկին ավանդաբար կողմ քվեարկող երկրների շարքը: Ամեն դեպքում, այդ թվի նվազեցումը 2001-ին տեղի է ունեցել ի հաշիվ ԵԱՀԿ անդամ երկրների մեծ մասի, այդ թվում ՄԽ համանախագահ պետությունների, Եվրամիության անդամ բոլոր երկրների ձեռնպահ քվեարկությամբ:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՀՈԳԵՒՈՐ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում սկսվեց Գերագույն հոգեւոր խորհրդի ժողովը

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍԲ. ԷՋՄԻԱԾԻՆ, ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ: Հունվարի 9-ին Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի բարձր նախագահությամբ իր աշխատանքն սկսեց Գերագույն հոգեւոր խորհրդի այս տարվա անդրանիկ ընդլայնված նիստը: Տերունական աղոթքից հետո Վեհափառ հայրապետը ողջունեց, ամանորյա ու սուրբծննդյան իր մաղթանքներն ուղղեց ներկաներին:

Նորին Սրբությունը հաջողված գնահատեց 2001 հոբելյանական տարում իրականացված ծրագրերը: Ինչպես նշեց հայոց հայրապետը, Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին նվիրված հանդիսությունները իրապես ծառայեցին իրենց նպատակին՝ դառնալով պարարտ հող քրիստոնեական ոգու զորացման եւ տարածման համար:

Տարեսկզբի ընդլայնված այս նիստը կնախանշի Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի առաջիկա տարվա գործունեությունը: Նիստերի ընթացքում ԳՀԽ անդամները կքննարկեն Հայ եկեղեցու կանոնադրությանը, Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի եւ նվիրապետական աթոռների միջեւ հարաբերություններին, քրիստոնեական դաստիարակության, հոգեւոր-կրթական խնդիրներին առնչվող հարցեր:

Վեհափառ հայրապետին նախապես տեղեկացրած լինելով, ժողովի աշխատանքներին չեն կարողացել մասնակցել ԳՀԽ-ի զույգ ատենապետները՝ Երուսաղեմի հայոց պատրիարք Ամենապատիվ Տ. Թորգոմ արք. Մանուկյանը եւ Կ. Պոլսի հայոց պատրիարք Ամենապատիվ Տ. Մեսրոպ արք. Մութաֆյանը: Նրանց բացակայության պատճառով նիստը ատենապետում է ժողովին ներկա ավագագույն անդամը՝ Տ. Վաչե արք. Հովսեփյանը:

Ժողովին չեն կարողացել մասնակցել նաեւ Եգիպտոսի թեմի առաջնորդ Տ. Զավեն արք. Չինչինյանը, Կենտրոնական Եվրոպայի հայրապետական պատվիրակ Տ. Մեսրոպ արք. Գրիգորյանը, Արգենտինայի թեմի առաջնորդ Տ. Գիսակ արք. Մուրադյանը, ԳՀԽ աշխարհիկ անդամներից Էդուարդ Ժախյանը:

Վաղը ԳՀԽ-ը կշարունակի իր աշխատանքը, որի ընթացքում կլսվի Ամենայն հայոց հայրապետի ընդարձակ հաշվետվությունը Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի վերջին 9-ամյա գործունեության վերաբերյալ:

Նաիրա Մելքումյան. Դիվանագիտական ջանքերը պետք է ուղղվեն հակամարտության իրավական կարգավորմանը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ղարաբաղյան կարգավորման բանակցային գործընթացի ներկա փուլի եւ հանրապետության անկախության ճանաչմանն ուղղված Արցախի իշխանությունների դիվանագիտական ջանքերի մասին է պատմել ԼՂՀ արտգործնախարար Նաիրա Մելքումյանը Լեռնային Ղարաբաղի Պատերազմի եւ աշխատանքի վետերանների խորհրդում հունվարի 9-ին կայացած հանդիպմանը:

Ըստ նախարարի, ներկա շրջանում դիվանագիտական ջանքերը պետք է նպատակաուղղված լինեն հակամարտության իրավական կարգավորմանը: Ընդ որում, Նաիրա Մելքումյանն ընդգծել է, որ Լեռնային Ղարաբաղի դիրքորոշումը, որն իր անկախությունը հռչակել է այն ժամանակ գործող խորհրդային օրենսդրությանը, ինչպես նաեւ միջազգային իրավունքին համապատասխան, անբեկ է:

Ինչպես հայտնում են ԼՂՀ ԱԳՆ տեղեկատվական-վերլուծական վարչությունից, կազմակերպության ներկայացուցիչները մտահոգություն են հայտնել վերջին ժամանակներս հաճախակի դարձած Ադրբեջանի ռազմաշունչ հայտարարությունների առթիվ: Այդ կապակցությամբ ԼՂՀ արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարը նշել է, որ Լեռնային Ղարաբաղի պաշտպանության բանակը հարկ եղած դեպքում արժանի հակահարված կտա հանրապետության եւ նրա ժողովրդի անվտանգության դեմ ուղղված ցանկացած ոտնձգության:

Միաժամանակ նա ընդգծել է, որ ղարաբաղյան կողմի զսպվածությունը եւ կառուցողական կեցվածքը դրականորեն է գնահատվում աշխարհում, այն ժամանակ, երբ Ադրբեջանի ագրեսիվ դիրքորոշումը համապատասխան գնահատականի է արժանանում միջազգային հանրության կողմից:

Հանդիպմանը հնչած բազմաթիվ հարցերը մասնավորապես վերաբերում էին տարածաշրջանային գործընթացներին, ԱՄՆ-ում կատարված ահաբեկչությունից հետո աշխարհում տեղի ունեցած փոփոխություններին, ահաբեկչական կազմակերպությունների հետ Ադրբեջանի կապին, ԼՂՀ հետպատերազմյան վերականգնմանը եւ սոցիալական խնդիրների լուծմանը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թուրքիան սպառնում է «համարժեք միջոցներ» ձեռնարկել Հայաստանի դեմ

ԲԵՌԼԻՆ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիայի արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմը գերմանական «Frankfurter Allgemeine Zeitung» թերթին տված հարցազրույցում հայտարարել է, թե Թուրքիան կարգավորել է հարաբերությունները հարեւան բոլոր երկրների հետ, եւ «միայն Հայաստանն է շարունակում թշնամական դիրքորոշում պահպանել Թուրքիայի նկատմամբ, ինչպես նաեւ շարունակում է Ադրբեջանի օկուպացման քաղաքականությունը»: Նախարարը նախազգուշացրել է, որ անհրաժեշտության դեպքում Թուրքիան «համարժեք միջոցներ կձեռնարկի»: Թուրքիայի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարի դիրքորոշումը հատկապես խիստ է եղել հարեւան Իրաքի շուրջ ստեղծվող իրադրության նկատմամբ: Նա հայտարարել է, որ Թուրքիայի համար առաջնային նշանակություն ունի Իրաքի տարածքային ամբողջականությունը, ուստի Բաղդադի ներկայիս վարչակարգի տապալման ամերիկյան իշխանությունների ցանկացած փորձ պետք է ելնի այդ սկզբունքից:

Թուրքիան պատրաստ է Մովլադի Ուդուգովին հանձնել Ռուսաստանին

Անկարան ռուսական իշխանություններից խնդրել է չեչեն էմիսար եւ Ասլան Մասխադովի կառավարությունում տեղեկատվության նախարար Մովլադի Ուդուգովի փաստաթղթերը, որպեսզի վերջինիս հնարավոր լինի արտաքսել Թուրքիայից, հաղորդում է ՌԻԱ «Նովոստի» գործակալությունը: «Մենք այս քայլը դիտում ենք միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարում Մոսկվայի հետ Անկարայի համագործակցության պատրաստակամության վկայություն», հայտարարել են Ռուսաստանի նախագահի տեղեկատվական վարչությունում:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Գեներալ Քըվըրքօղլուն չի պնդել, թե Հայաստանը զանգվածային ոչնչացման զենք ունի

Թուրքիայի ամբողջ մտահոգությունը Իրաքի նկատմամբ ԱՄՆ ռազմական գործողությունների հավանականությունն է

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթը հունվարի 15-19-ը պաշտոնական այց կկատարի ԱՄՆ: Վարչապետին կուղեկցեն արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմը, տնտեսական հարցերով պետնախարար Քեմալ Դերվիշը, այլ բարձրաստիճան պաշտոնյաներ: «Թուրքիյե» օրաթերթը նշում է, որ Էջեւիթը կիջեւանի Սպիտակ տան հարգարժան հյուրերի համար նախատեսված կեցավայրում՝ «Բլեր հաուսում»: Հունվարի 16-ին ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը եւ վարչապետ Էջեւիթը բանակցությունների ընթացքում կքննարկեն ինը հարցեր. ահաբեկչության դեմ պայքար, իրադրությունը Աֆղանստանում, Թուրքիայի տնտեսական բարեփոխումներ, Կովկաս, Կենտրոնական Ասիա, Կիպրոս, ՆԱՏՕ, Եվրամիություն, Բալկաններ:

Ամերիկյան եւ թուրքական լրատվամիջոցներն ակնարկում են, թե ահաբեկչության դեմ պայքարում Վաշինգտոնը եւ Անկարան ունեն որոշակի հակասություններ: Թուրքական կողմը դժգոհ է, որ ԱՄՆ-ն ահաբեկչական կազմակերպությունների ցուցակում չի ընդգրկում Քրդական բանվորական կուսակցությանը (PKK), իր հերթին Վաշինգտոնը չի ուզում հասկանալ տարածաշրջանում իր ռազմավարական դաշնակցի անվճռականությունն Իրաքի հարցում:

Երեկ հայաստանյան լրատվական գործակալությունները, հղում անելով Բաքվի թերթերին, հաղորդել են, որ Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Հուսեյն Քըվըրքօղլուն պնդել է, թե Հայաստանը զանգվածային ոչնչացման զենք ունի, եւ որ Հայաստանի վրա պետք է այնպիսի ճնշում գործադրվի, որը համարժեք լինի Իրաքի դեմ սահմանված պատժամիջոցներին:

Տես → էջ 5

Հեռուներում մոռացված այս խեղճ ու կրակ Ճամբարակը

Երբ հանրապետության նախագահն անցյալ տարի այցելեց Գեղարքունիքի մարզ, սահմանամերձ նախկին Կրասնոսելսկի շրջանի բնակչության մեջ հույս արթնացավ, վերջապես իրենք էլ ուշադրության արժանացան: Նախագահն այցելեց Գավառ, շրջանում տեղակայված զորամաս, բայց Կրասնոսելսկում կանգ չառավ: Եվ շրջանը դարձյալ խորը թմբիրի մեջ ընկավ: Այնտեղ ոչ ոք չի երեւում, անգամ տեղից ընտրված պատգամավորը, որը, շրջանի բնակիչների խոսքերով, ընտրվելիս էլ չէր բարեհաճել երեւալ: Այս վերաբերմունքին արդեն սովորել են ու հասկանում են, որ սեփական խնդիրները կարող են հոգալ միայն սեփական միջոցներով:

Շրջանում ոչ մի խոշոր կամ միջին ձեռնարկություն չի աշխատում: Իսկ միակ գործարանում՝ «Իմպուլսում», որը ռադիոսարքավորումների արտադրություն ուներ, հիմա... ուզում են պանիր արտադրել: Մի խոսքով՝ շրջանից, որպես վարչական միավոր, ոչինչ չի մնացել: Այն ուղնուծուծով գյուղական համայնքների ամբողջություն է դարձել, որի միակ եկամուտը գալիս է հողագործությունից եւ անասնաբուծությունից: Ներկայիս Ճամբարակ քաղաքում (նախկին Կրասնոսելսկ ավան) հենց այդ պատճառով տասնամյակներ առաջ կառուցված «խրուշչովյան» տիպի մի քանի շենքերի բնակարանները չեն վաճառվում: Գնող չկա: Այնտեղ ոչ անասուն կպահես, ոչ էլ կարտոֆիլ կաճեցնես: Մի քանիսի բնակիչները, որոնք դեռ չեն ուզում վաճառել բնակարանները, հիմնականում «բյուջետնիկներ» են կամ ՆԳ, պաշտպանության համակարգի , կամ «Հայխնայբանկի» աշխատողներ:

Սեփական տների պարագայում, որոնք իրենց տարածքում հողամաս ունեն, իրավիճակը հակառակն է. պահանջարկը մեծ է, առաջարկը՝ գրեթե զրոյական: Ծայրահեղ դեպքերում վերջիններս նրանք են, որոնք հեռանում են Հայաստանից: Սակայն դրանց թիվն այդքան էլ մեծ չէ:

Ճամբարակում երկու հեռուստաալիք է տարածվում՝ Հանրային հեռուստատեսության եւ «Պրոմեթեւսի»: Հարակից գյուղերում այս «քաղաքի» բնակիչներին նախանձում են: Իրենց մոտ լավագույն դեպքում միայն Հանրայինն են կարողանում դիտել, հաճախ այդ կապն էլ է կտրվում: Օրինակ, Ամանորի տոնահանդեսը Ճամբարակից ընդամենը 5 կմ հեռավորության վրա գտնվող Վահանում այդպես էլ չկարողացան դիտել: Տղամարդիկ մի լավ հայհոյեցին, կանայք անեծքներ թափեցին, ու դրանով ամեն ինչ վերջացավ: Բայց գյուղապետն իրականության հետ հաշտվել չի ուզում, գյուղի բնակիչներին հորդորում է գումար հավաքել ալեհավաքներ ձեռք բերելու համար: Շատերն արդեն միացել են նախաձեռնությանը: Բայց գումարը դեռ չի բավականացնում, մարդկանց ձեռքին փող չկա: Այստեղ առեւտրի անտիկ ձեւն է կիրառվում՝ ապրանքափոխանակություն: Մի քանի ընտանիք 2500 դրամի փոխարեն կարտոֆիլ է առաջարկում, ուրիշ տալու բան չունի: Մյուս գյուղը՝ Դրախտիկը այդ հարցը քիչ թե շատ լուծել է. ОРТ-ի հաղորդումներն անգամ գյուղում կարողանում են դիտել սեփական միջոցներով ձեռք բերած ալեհավաքի միջոցով: Բայց այս գյուղի մեծամասնությունը չգիտի, թե Հայաստանում ինչ թերթեր են հրատարակվում: Տեղական տպագիր օրգան տարածաշրջանում (բացառությամբ Գավառի եւ Սեւանի) գոյություն չունի: Իսկ մայրաքաղաքային թերթերը մեկ-երկու օրինակով միայն Ճամբարակ են հասնում մայրաքաղաք-Ճամբարակ երթուղային ավտոբուսի վարորդների միջոցով: Այս շրջանում ամենաընթերցվող եւ ճանաչում ունեցող թերթը «02»-ն է: Դա էլ այն պատճառով, որ շրջանի ՆԳ համակարգի բոլոր աշխատակիցներն էլ կանոնավոր ստանում են միայն ՆԳ նախարարության պաշտոնաթերթի բոլոր համարները:

Շրջանում հեռախոսային ցանցը քայքայված է. եթե կապ է ստեղծվում, ապա անպայման մեկ-երկու անակնկալներով: Պատկերացնո՞ւմ եք, միացնում եք հեռուստացույցը եւ լսում ծեր հարեւանի հեռախոսազրույցն իր հարազատի հետ: Կամ վերցնում եք հեռախոսի ընկալուչը եւ ախորժալուր ունկնդրում հանրապետական ռադիոյով հեռարձակվող ինչ-որ դասական երաժշտություն: Եվ այս ամենը կարող է ձգվել անգամ շաբաթներ:

Այս շրջանում ինտերնետի մասին գաղափար են կազմում պատմողների խոսքերի միջոցով, իսկ համակարգիչ տեսնում են միայն բանկերում, եթե բախտի բերմամբ կամ պատահմամբ այցելում են:

Միակ դրականը, որ կարելի է նկատել այստեղ, կրթության քիչ թե շատ բարվոք վիճակն է: Սակայն շատ շուտով այս միտումն էլ կարող է խաթարվել: Շրջանի գյուղական դպրոցների գերակշիռ մասը ուսուցիչ-մանկավարժների խիստ պակաս ունի՝ հատկապես ֆիզմաթ ուղղությամբ: Դպրոցներին առայժմ հաջողվում է «թակարդը» գցել պրոֆտեխուսումնարաններ ավարտած շրջանավարտներին: Մի քանի գյուղերի, ինչպես Դրախտիկը, Թթուջուրը, Գետիկը եւ այլն, դպրոցներում աշխատանքի են հրավիրում անգամ... տասնավարտների: Այս տեսակետից բարվոք է վիճակը սահմանամերձ բնակավայրերում, որտեղ ներկայումս աշխատում են զինվորական տարկետման մեջ գտնվող բուհերի շրջանավարտները:

Ինչեւէ: Մարդիկ նախկին Կրասնոսելսկի շրջանում դեռ դիմանում են՝ հեռու աշխարհից, քաղաքակրթությունից: Նրանք դեռ հավատում են, որ մի օր ամեն ինչ իր հունի մեջ կընկնի: Թե որքան կպահպանվի այդ հավատը, սակայն, ոչ ոք շրջանում ասել չի կարողանում:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Հանրապետության ողջ տարածքում ձյուն է տեղացել

Հունվարի 9-ի գիշերը եւ գրեթե ամբողջ ցերեկը հանրապետության ողջ տարածքում ձյուն է տեղացել, սակայն, ինչպես հայտնեցին կապի եւ տրանսպորտի նախարարության լրատվության բաժնից, երեկ, ժամը 16:00-ի տվյալներով, բոլոր մայրուղիները երթեւեկելի են, փակ չէ ոչ մի ճանապարհ: Համեմատաբար դժվար անցանելի են Արագած-Ապարան, Գորիս-Կապան (Որոտանի լեռնանցք), Քաջարան-Մեղրի (Մեղրու լեռնանցք), Չարենցավան-Դիլիջան, Գյումրի-Երեւան մայրուղու Լանջիկի հատվածը, Եղեգնաձոր-Արարատ ճանապարհները: Մաքրման աշխատանքների համար գործի է դրված 250 միավոր տեխնիկա:

Հունվարի 8-ից ամբողջ հանրապետության տարածքում օդի ջերմաստիճանն սկսել է նվազել եւ կիջնի եւս 4-9 աստիճանով՝ լեռնային շրջաններում հասնելով -25, իսկ մայրաքաղաքում նվազագույն ջերմաստիճանը կլինի հունվարի 11-ի լույս 12-ի գիշերը՝ հասնելով -9-11:

Ձյան տեղումները կդադարեն այսօր, իսկ հունվարի 14-ից ողջ հանրապետության տարածքում ջերմաստիճանը կսկսի բարձրանալ:

Երիտասարդ լրագրողի հաջողությունը

Մեր թերթի երիտասարդ աշխատակիցներից Մառլենա Հովսեփյանի «երիտասարդներն օգնում են փախստականներին» նյութը լավագույնն է ճանաչվել «Արեգ-73» կազմակերպության գործունեությունը լուսաբանող նյութերի մեջ (40 նյութերից՝ 17 էլեկտրոնային, 12 ռադիո, 11 տպագիր մամուլ): Այս մասին տեղեկացնում է մեզ «Արեգ-73. գիտամշակութային երիտասարդական ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության շնորհավորական նամակը: Մեր հերթին շնորհավորում ենք մեր աշխատակցուհուն եւ մաղթում նորանոր հաջողություններ:

Երեւանեան գրառումներ

Ի՞նչ Զուիցերիա...

Մէկն ու մէկը արդեօք ժամանակին լսա՞ծ է, որ «Հայաստանը Արեւելքի Զուիցերիան է», թէ՞ ես կ'երեւակայեմ ու ինծի կը թուայ թէ այդպիսի խօսք մը ըսուած է:

Զուիցերիա՞... Ո՛չ աւելի, ո՛չ պակաս, Զուիցերիա՛: Դէ՛, եկուր ալ հաւատա՛: Բայց, հաւաստիացնողներ կան, որ այդպիսի բան ըսուած է օտարականի մը կողմէ: Անշուշտ օտարական ըլլալու է ըսողը, չեմ պատկերացներ, որ հայը այդքան քիչով գոհանայ, Զուիցերիան ի՞նչ է, մենք մեր երկիրը «դրախտավայր» կոչած ենք, չէ՞...

Այդ օտարականը ով որ է, եթէ դեռ կ'ապրի, թող այսօր գայ Հայաստան, իսկ եթէ չ'ապրիր, թող իր զաւակները կամ թոռները գան, տեսնեն մեր երկիրը ու սրբագրեն իրենց հօր, կամ մեծ հօր սխալը, ի՞նչ Զուիցերիոյ մասին է խօսքը:

Ագաթա Քրիստին, իր մէկ գիրքին մէջ, միջինարեւելեան կեղտոտ քաղաք մը ու անոր ժողովուրդը բնորոշելու համար զզուանքով կ'ըսէր, թէ մարդիկ օր ցերեկով փողոցին մէջ կը թքնեն ու կը խնչեն... Թող Ագաթա Քրիստին գերեզմանէն ելլէ ու գայ մեր Երեւանը տեսնէ, թող գայ ու տեսնէ «Արեւելքի Զուիցերիան»: Թող տեսնէ թէ ինչպէս այս «կուլտուրական» քաղաքին մէջ, «կուլտուրական» մարդիկ փողոցին մէջ կը թքնեն ալ, կը խնչեն ալ, ուրիշ բան ալ կ'ընեն... Թող մէյ մը մտնէ շէնքերու բակերը ու տեսնէ լեռնակուտակ աղբերն ու գարշահոտ աղբանոցները:

Բայց սարսափելին այս չէ. սարսափելին այս բոլորը տեսնող ու կողքէն անտարբեր անցնող քաղաքացին է: Այս բոլորը տեսնող ու աչք գոցող պատասխանատու մարդիկն են:

Պատանի էի, երբ Հայաստանի մասին լսածներէս ամենամեծ տպաւորութիւն գործողը վրաս եղած է Երեւանի փողոցներուն մաքրութեան մասին ըսուածները՝ եթէ անցորդ մը համարձակէր մնացորդը գետին նետել, հեռուն կանգնած ոստիկանական մեքենայէն բարձրախօսով կ'ազդարարէին քաղաքացին, որ նետածը վերցնէ ու քաղաքը մաքուր պահէ: Ծիծաղս կու գայ, հիմա՞, հիմա ոստիկանները իրենք կը ծխեն ու աւելցուկը գետին կը նետեն...

Զուիցերիա եղեր...

ՀԻՄԵՆ

Աղամալ Հարությունյանի դատավարությունը հետաձգվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մայրաքաղաքի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանում ընթացող ՀՀ նախագահի անվտանգության ծառայության աշխատակից Աղամալ Հարությունյանի դեմ հարուցված քրեական գործի դատաքննությունն այսօր սկսվեց մեկուկես ժամ ուշացումով: Նիստին չէր ներկայացել տուժողի իրավահաջորդի շահերի ներկայացուցիչ Ռուբեն Սահակյանը: Տուժողի իրավահաջորդ Անդրանիկ Պողոսյանի խնդրանքով նիստը հետաձգվեց մինչեւ վաղը:

Հիշեցնենք, որ Ա. Հարությունյանը մեղադրվում է անցյալ տարի սեպտեմբերի լույս 25-ի գիշերը «Առագաստ» սրճարանում Պողոս Պողոսյանի սպանության մեջ:

Հոկտեմբերի 27-ի քր. գործից անջատված մասով նախաքննության ժամկետը երկարացվել է

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հոկտեմբերի 27-ի քրեական գործից անջատված մասով նախաքննության ժամկետը երկարացվել է եւս երկու ամսով՝ մինչեւ մարտի 11-ը: Զինդատախազության քննչական բաժնի պետ Արսակ Հարությունյանի խոսքերով, դա պայմանավորված է քննչական եւ օպերատիվ գործողություններ իրականացնելու անհրաժեշտությամբ: Քննչական բաժնի պետը նշեց, որ առայժմ չեն հերքվել կամ հաստատվել 4-5 վարկածները, որոնց ուղղությամբ քննություն է կատարվում, կան ինչպես նախկինում քննության առնված, այնպես էլ՝ նոր վարկածներ:

Ա. Հարությունյանը հայտնեց, որ զինդատախազությունը հարցաքննել է բազմաթիվ անձանց (ձեռնպահ մնաց թիվ նշելուց): Ըստ նրա, հարցաքննվածների թվում կան մարդիկ, որոնք նախկինում չեն հարցաքննվել, նաեւ այնպիսիք, որոնք կրկնակի են հարցաքննվում:

Հիշեցնենք, որ գործից անջատված մասն առնչվում է հոկտեմբերի 27-ին հնարավոր օժանդակությանը, դրդչությանը, ապօրինի զենքին, հանցագործության կատարմանը պաշտոնատար անձանց հնարավոր մասնակցությանը, պաշտոնատար այլ անձանց իրենց պաշտոնեական պարտականությունների նկատմամբ թույլատրած անփույթ վերաբերմունքին:

Թուրքական ալիքը անդրադարձել է Հայաստանին

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 8-ին թուրքական «Շոու-TV» հեռուստաալիքի «Նարը Բեյզա» հաղորդաշարն անդրադարձել է Հայաստանին: Հաղորդաշարի հեղինակ Բեյզա Գյունդուզջուն պատմելով Երեւանում իր կատարած այցելությունների մասին, հատուկ անդրադարձել է Ծիծեռնակաբերդին. «Սա այն վայրն է, ուր հայերը ոգեկոչում են իրենց այն ազգականներին, որոնց կորցրել են 1915-18 թթ.-ի ընթացքում: Այս կրակը հավերժորեն պիտի վառվի եւ հայերին պիտի հիշեցնի իրենց կրած զոհերը», նշել է լրագրողը:

Հաղորդման մեջ ներկայացվել են Երեւանը եւ Էջմիածինը: Թուրք լրագրողը պատմել է Վերնիսաժի, Կոնյակի գործարանի, հայաստանաբնակ եզդիների եւ Երեւանի պետական համալսարանի թուրքագիտության ամբիոն կատարած իր այցելության ու երիտասարդ թուրքագետների, ամբիոնի վարիչ Ալեքսանդր Սաֆարյանի հետ իր հանդիպումների մասին:

Ուղղում

Մեր երեկվա համարում համակարգչային աշխատողի անփութության պատճառով Արմենպրեսի «Հայաստանում արտադրվող ձվի 20 տոկոսն արտահանվում է» վերնագրով նյութում սպրդել է սխալ: «... թռչնաբուծական ֆաբրիկաները անցյալ տարվա ընթացքում արտադրել են ավելի քան 400 հատ ձու», տպվել է թերթում, այնինչ պետք է լինի՝ «400 մլն ձու»: Ընթերցողների ներողամտությունն ենք խնդրում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌաՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ՀԵՏԱՄԱՆՈՐՅԱ

Բարեմաղթանքի եւ շնորհավորանքի բացիկներ

Բարեմաղթանքներ հղելու առիթը մարդկանց պարզապես անհրաժեշտ է։ Անբարյացակամություն-անբարեհաճությունն այնքան է շատացել, որ երբեմն թվում է, թե տոները հենց նրա համար են ստեղծվել, որ մարդիկ մի քիչ բարիանան։ Իսկ ընդհանրապես, եթե անկեղծ լինենք, մարդկանց շատերին պակասում է հոգու ջերմությունը, որ, ասենք, անառիթ «շռայլեն» իրենց, մի լավ բան ասեն՝ չվախենալով սնանկացումից... զի երբ տալիս ես, քեզ տրվում է։ Այսպես ապրում ենք օրերի սովորական միագույն շղթայում, իսկ տոնական օրերը մի փոքր գունափոխում են առօրեական մեր կյանքը։ Տոնը պատճառ չէ անշուշտ, հետեւանք է, եւ թերեւս առիթ աշխարհում բարությունը վերստին նորոգելու։ Եվ այս առումով Նոր տարին ամենափնտրված ու սիրելի տոնն է, եւ շատ խորհրդանշական, երբ հեռու-հեռավոր մոլորակից այցելած բարության խորհրդանիշ համարվող Ձմեռ Պապը մեզ, ըստ էության, փորձում է հիշեցնել մեր հավասար նախասկիզբը...

Շնորհավորանքներ ստանալիս սպասում ես ամենակարեւորին՝ քո բառին, քանի որ յուրաքանչյուր մեկի համար այն անհատականացված պիտի լինի։ Զգայուն մարդը շնորհավորանքի բառը ընտրում է տեղին՝ գնահատելով բառի ներքին էներգիայի զորությունը, որ ակնհայտ է թե բանավոր, թե գրավոր խոսքում եւ անգամ տպագիր բացիկների մեջ, որ լինում են ինչպես հավուր պատշաճի՝ պարտավորության եւ հարգանքի արտահայտություն իբրեւ, այնպես էլ սրտանց, ներքին ցանկությունից բխած։

Թող ներվի, իհարկե, մտային այս էքսկուրսն՝ ամանորյա շնորհավորական բացիկների առիթով արված, բայց երբ ի սրտե ես շնորհավորում, ընտրում ես թե խոսքերը, թե բացիկը՝ փնտրելով գեղեցիկը, ճաշակովը։ Կարելի է, ինչ խոսք, պատահական մի բացիկի վրա էլ շարադրել կաղապարային ցանկությունների փունջը (երջանկություն, քաջ առողջություն, նորանոր հաջողություններ եւ այլն)։ Իսկ երբ շնորհավորական երկտողերում սպրդում են ուղղագրական սխալներ, սա արդեն տխուր տպավորություն է թողնում (ամանոր, բարօրություն եւ այլն)։ Ընդ որում, ջանալ էլ պետք չէ բառերի կույս տեղալու՝ շատ ավելի նվիրված կամ հոգատար երեւալու համար։ Այս անգամ էլ ժողովրդական իմաստնությանն ապավինենք՝ «Ամեն ինչ չափի մեջ է գեղեցիկ»։

Այս մտորումներն առաջացան Ամանորի եւ Սուրբ Ծննդյան տոների առիթով **«Ազգ»** օրաթերթին ուղարկված շնորհավորական բացիկների պատկառելի խուրձն ընթերցելիս։

Շնորհակալական զգացումով կարդացինք շնորհավորանքի բազմաթիվ բացիկները եւ նրանց բոլորին հղում ենք մեր փոխադարձ բարեմաղթանքները՝ Երեւանի պետկոնսերվատորիայի ռեկտոր Արմեն Սմբատյան, ՀՀ հեռուստատեսության գործադիր տնօրեն Արմեն Արզումանյան, Էջմիածնի քաղաքապետ Երվանդ Աղվանյան, Ռուս-հայկական (սլավոնական) պետհամալսարանի ռեկտոր Արմեն Դարբինյան, ԱԳ նախարարության մամլո խոսնակ Ձյունիկ Աղաջանյան, 1700-ամյակի տոնակատարության կազմակերպման պետական հանձնաժողովի փոխնախագահ Խոսրով Հարությունյան, Արմենտելի գործադիր տնօրեն Հրայր Զորյան, ՀԲԸՄ-ի Հայաստանի ներկայացուցչություն, ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարար Ռոլանդ Շառոյան, «Թեքեյան կենտրոն» հիմնադրամ, Տավուշի մարզպետ Արմեն Ղուլարյան, ՀՕՖ-ի տնօրեն Գրիգոր Թաթուլյան, Մամուլի ազգային ակումբի նախագահ Նարինե Մկրտչյան, Հետաքննող լրագրողների ընկերակցություն, ՀՀ ԱԺ ՀՅԴ խմբակցություն, Թեհրանում ՀՀ դեսպան Գեղամ Ղարիբջանյան, ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Հրանուշ Հակոբյան, Մեծ Բրիտանիայի, Իրանի, Մ. Նահանգների դեսպանատներ, ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, UMCOR եւ այլ կազմակերպություններ ու անհատներ։

Այս բազմազանության մեջ առավել ուշադրություն գրավեցին եւ առանձնացան իրենց ինքնատիպությամբ, նրբաճաշակությամբ եւ հատուկ պատկերով Հայաստանում պատրաստված լինելու առավելությամբ Converse Bank Corporation-ի, SIL GROUP-ի, Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնի, ռազմական ոստիկանության, ՌԱԿ Հանրապետական վարչության ուղարկած բացիկները։ Ինքնատիպ ու նրբաճաշակ էր ՀՀ-ում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան ուղարկած բացիկը։

Կուզենայի առանձնացնել յուրահատուկ նրբագեղությամբ աչքի ընկնող «Բրիտանական ավիաուղիներ» ընկերության ամանորյա բացիկը։ Ճերմակ թղթի վրա խնամքով կատարած ասեղնագործ աշխատանք՝ պատրաստված «Զատիկ» մանկատանը, ինչը հրաշալի մտահղացում է, եթե նկատի ունենանք նաեւ, որ մանկատունը դրանից ինչ-որ եկամուտներ է ստացել հավանաբար։ Ուշադրությունից չվրիպեցին նաեւ շնորհավորանքի տեքստերը, ինչպես ՀՀ պաշտպանության նախարարության ռազմական ոստիկանության պետ Վլադիմիր Գասպարյանի շնորհավորանք-մաղթանքի խոսքը, որն ի տարբերություն մնացած ընդհանուր բարեմաղթանքների, ուղղված էր զուտ օրաթերթին եւ նրա կատարած հիմնական միսիային՝ իբրեւ բազմախոսության եւ ազատ խոսքի ջատագովի։

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Զինվորի մոր շնորհավորանքը

Հարգելի խմբագրություն, ձեր թերթի անունը մի տեսակ տաքացնում է մարդկանց հոգին։ Ազգ, հայ ազգ, որը ճանաչում է, որ մենք մի պահ հետ ենք նայում, հիշում մեր ազգի անցյալը, ապրում ներկայով եւ երազում ծաղկուն ապագա։

1988 թ. փախուստ, երկրաշարժ, շրջափակում եւ այլն, եւ այլն...

Մենք հիշում ենք, թե ինչպիսի դժվարին պայմաններում ստեղծվեց մեր հայոց բանակը։

Իհարկե, ժողովրդի պատկերը բարվոք չէ, բայց մենք, այնուամենայնիվ, առաջին հերթին ցանկանում ենք խաղաղություն։ Համեմատելով պատերազմի տարիների պատկերը հիմիկվա հետ, չի կարելի ասել, որ տարբերություն չենք նկատում։

Պատերազմի տարիներին շատ դժվար էր բանակի հարցը, հավաքների ժամանակը, զորակոչիկների վախը, ծնողների տառապանքը, իսկ հիմա տղաներին բանակ են ճամփում երգ ու պարով, եւ շատ տղաներ այժմ երազում են դառնալ զինվոր։

Հաճախ անարդարության մասին ենք գրում։ Գուցե կան անարդարություններ, բայց չպետք է բացառությունը հիմք ընդունել եւ վարկաբեկելով հիասթափեցնել շատերին։

Թող դատեն անարդարին, այլ ոչ թե համատարած վարկաբեկեն։

Ես զինվորի մայր եմ, մենք մայրերս, ունենք տղաներ, նրանք ծառայելով բանակում՝ կդառնան տղամարդ, կհաղթահարեն բոլոր դժվարությունները, կհասկանան կյանքը եւ կհասնեն իրենց երազանքին։

Մենք մայրերս, մեր շնորհակալությունն ենք հայտնում բոլոր այն հրամանատարներին, ովքեր հոգով եւ սրտով նվիրված դաստիարակում են մեր տղաներին։ Այո, բանակը դպրոց է, որ դաստիարակում եւ ճիշտ ուղի է ցույց տալիս զինվորներին։

Հարգելի խմբագրություն, ուզում եմ սրտանց շնորհավորել բոլորի Նոր տարին, բոլոր նրանց, ովքեր նվիրված են իրենց ազգին։

Ծնող՝
ԼՅՈՒՍՅԱ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ
Տավուշի մարզ, Այրում գյուղ

ՎԻՃԱՀԱՐՈՒՅՑ

Բանկային կողոպուտին դիմակայելու քաղաքակիրթ տարբերակը

Միջազգային ինվեստիցիոն բանկի եւ նրա հաճախորդ Ռուզան Կոսիկյանի միջեւ առաջացած դատական վեճին անդրադառնալով՝ մեր թերթում ներկայացրել էինք («Ազգ», 27 դեկտեմբեր 2001 թ., «Բանկ կողոպտելու քաղաքակիրթ տարբերակ») կողմերից մեկի՝ բանկի գործադիր տնօրեն Աշոտ Երանոսյանի փաստարկներն ու հիմնավորումները։ Հիշեցնենք, որ վերջինս իր դժգոհությունն էր հայտնում Արաբկիրի առաջին ատյանի եւ վերաքննիչ դատարանների որոշումներից, որոնք վճիռ էին կայացրել հօգուտ Ռուզան Կոսիկյանի՝ բանկից բռնագանձել 27 հազար դոլար։

Ըստ Աշոտ Երանոսյանի, Ռուզան Կոսիկյանը վարկ էր վերցրել բանկից, փոխանցել իր շահառուին եւ հետագայում հրաժարվելով մարել վարկը եւ նրա տոկոսները, դատարան է դիմել՝ պահանջելով փոխհատուցել նյութական վնասը։ Հետագայում, հիմք ընդունելով վճարման հանձնարարականի ոչ պատշաճ կատարման մասին դրույթը, դատական ատյանները կայացնում են վերոնշյալ որոշումները։ Միջազգային ինվեստիցիոն բանկի գործադիր տնօրենը նշում էր, որ վճարման հանձնարարականը ոչինչ չի պարտավորեցնում բանկին։ Նրա այս պնդումը խմբագրություն այցելած Ռուզան Կոսիկյանի դատապաշտպաններ Վլադիմիր եւ Յուրի Հայրապետյանները համարում են ապատեղեկատվություն։

Ըստ դատապաշտպանների, Կենտրոնական բանկը ենթադրաբար բացասական է պատասխանել Աշոտ Երանոսյանի այն հարցմանը, թե արդյոք բանկը ոչ պատշաճ ձեւո՞վ է կատարել վճարման հանձնարարականը։ Նման եզրահանգման նրանք եկել են այն պատճառով, որ ԿԲ-ի պատասխանն այդպես էլ դատարան չի ներկայացվել։ Ստիպված Ռուզան Կոսիկյանի փաստաբանն է դիմել Կենտրոնական բանկ նույն հարցի վերաբերյալ եւ ստացել պատասխան, որտեղ նշված է, որ «վճարման հանձնարարականի սխալ կամ ոչ պատշաճ կատարման համար պատասխանատու է ստացող բանկը, այսինքն՝ այն բանկը, որին հասցեագրված է եղել ուղարկողի վճարման հանձնարարականը»։

Ինչ վերաբերում է վճարման հանձնարարականին, ապա բանկի եւ Ռուզան Կոսիկյանի միջեւ կնքված պայմանագրով, վերջինս առաջին անգամ 3 հազար դոլարը շահառուին փոխանցելու ժամանակ գրել է. «Վճարումը կատարել առաքման մասին տրանսպորտային փաստաթղթերը հանձնելուց հետո», իսկ երկրորդ անգամ 6,7 հազար դոլարը փոխանցելիս «վճարումը կատարել առաքման փաստաթղթերը ներկայացնելուց 7 օր հետո»։ Սակայն երկու դեպքերում էլ Ռուզան Կոսիկյանի հանձնարարականները, ըստ նրա փաստաբանի, չեն կատարվել պատշաճ կերպով եւ երկու դեպքում էլ հայերենից անգլերեն թարգմանությունը կատարվել է կեղծիքներով։ Բացի այդ, բանկը չի կատարել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 932 հոդվածի պահանջները՝ «Բանկի կողմից վճարման հանձնարարականը կատարելու պայմանները», որի պատճառով Ռուզան Կոսիկյանը վարկը ստացել է միայն թղթի վրա։

Մյուս կարեւոր պահը, որի մասին տեղեկանում ենք փաստաբանների գրությունից, փորձաքննության եզրակացությունն է, որն էլ հիմք է ընդունվել դատարանի կողմից։ Մինչ վճիռ կայացնելը, դատարանը նաեւ Միջազգային ինվեստիցիոն բանկի ներկայացուցիչների համաձայնությամբ նշանակել է ֆինանսահաշվապահական դատափորձագիտական քննություն։ Այն իրականացրել է ՀՀ արդարադատության նախարարության դատահաշվապահական փորձագիտական կենտրոնը։ Ըստ նրա եզրակացության, Ռուզան Կոսիկյանին բանկի պատճառած վնասի չափը կազմել է մոտ 27 հազար դոլար։ Այսինքն՝ վճիռ ընդունելիս դատարանը չի սահմանափակվել միայն մինչ այդ ներկայացված եզրակացություններով եւ հիմնավորումներով։ Մինչդեռ այս սկզբունքային նշանակություն ունեցող փաստերը, Ռուզան Կոսիկյանի փաստաբանների կարծիքով, թերթում հանդես գալիս Աշոտ Երանոսյանը քողարկել է։ Ըստ նրանց, բանկի գործադիր տնօրենը վախեցնում է Ռուզան եւ նրա քույր Լուսինե Կոսիկյաններին՝ ասելով, որ խարդախության եւ բանկից ապօրինի գումար պոկելու մեղադրանքով քրեական գործ կհարուցի նրանց դեմ։ Փաստաբանները, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրքը մեջբերելով, պնդում են, որ քրեական գործ հարուցելու իրավունք գործադիր տնօրենը չունի։ Նրանք համակարծիք չեն նաեւ Աշոտ Երանոսյանի այն մտքին, որ բանկից նյութական փոխհատուցում պահանջող անձը չունի ոչ լիցենզիա, ոչ տնտեսական գործունեություն իրականացնելու իրավունք եւ հետեւաբար չի կարող վնաս կամ շահույթ ունենալ։ Այդ առումով Ռուզան Կոսիկյանի դատապաշտպանները բանկի «ուշադրությունը սեւեռում են» «Եկամտահարկի մասին» օրենքի 6-րդ հոդվածի վրա եւ նշում, որ Ռուզան Կոսիկյանը բանկից վարկ է վերցրել բիզնես-ծրագիր ներկայացնելուց հետո։ Վլադիմիր եւ Յուրի Հայրապետյանների գլխավոր եզրակացություններից մեկն էլ այն էր, որ թերթում այս խնդրի վերաբերյալ հանդես գալու Աշոտ Երանոսյանի նպատակը վճռաբեկ դատարանի վրա ճնշում գործադրելն է։ Ի դեպ, վերջինս խնդրահարույց գործը պետք է քննարկի մոտ օրերս, որի որոշմանը խոստանում ենք անդրադառնալ։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ինչպե՞ս արդարացնել սեփական գոյությունը

Այսօր Հայաստանում բնակվող երիտասարդի համար կարեւորագույն խնդիրներից մեկը աշխատանք գտնելն է։ Մանավանդ, երբ բուհ եք ավարտել, արդեն 27 տարեկան եք եւ համարձակություն եք ունեցել ոչ մի տեղ չաշխատելու։ Կարճ ասած՝ «սեփական քրտինքով հաց չեք վաստակել» կամ ոչնչով չեք արդարացրել ձեր գոյությունը հասարակության առջեւ։ Պարզ բան է, որ ծնողների այս կարգավիճակով երկար ապրել չեք կարող։ Հոգնած ու զզված հարազատների կշտամբանքներից ստիպված դուրս եք գալիս փողոց՝ աշխատանք փնտրելու։ Հենց սկզբից հրաժարվեք պետական մարմիններում աշխատելու մտքից։ Նախ՝ որովհետեւ աշխատավարձերը ցածր են եւ հետո՝ բացառված է, որ ձեզ ընդունեն աշխատանքի առանց «լավ ծանոթի»։ Երկրորդ՝ մոռացեք նախասիրությունները, եթե դրանք վերաբերում են արվեստի բնագավառին։ Տարօրինակ է, բայց փաստ. քաղաքում, որտեղ կարծես թե աշխատանքի պակաս կա, գործում են բազմաթիվ գործակալություններ, որոնք զբաղվում են աշխատանքի տեղավորմամբ։ Այնտեղ ձեզ կառաջարկեն մասնագիտությունների ցանկ, որոնց կարիքն այսօր զգացվում է աշխատանքի շուկայում։ Օրինակ՝ մատուցող, վաճառող, բազմապիսի գրասենյակային աշխատանքներ։ Առաջին երկուսը կարող են չհամապատասխանել ձեր խառնվածքին, իսկ երրորդի համար հարկավոր է վարժ տիրապետել անգլերենին եւ համակարգչին, իմանալու դեպքում էլ կարող է պարզվել, որ դուք չունեք նման աշխատանքի փորձ։ Այսքանից հետո, եթե հաջողությունը չի ժպտում ձեզ, ապա կարող եք դիմել հայ-շվեյցարական «Դի-էս-էյ» ոսկերչական ընկերություն, որտեղ, չգիտես ինչու, հարկավոր են բուհ ավարտած երիտասարդներ։

Այնտեղ որոշ ժամանակ անց դուք կդառնաք արհեստավարժ արհեստավոր եւ կապահովվեք բարձր աշխատավարձով։ Բայց եթե ունեք տեսողության պրոբլեմներ, ձեր հնարավորությունները հավասար են զրոյի։ Այսքանից հետո մնում է նստել եւ մի փոքրիկ հոդված գրել այս ամենի մասին՝ հույս ունենալով, որ Հայաստանում տպագրվող թերթերից մեկում կգտնի իր տեղը։

ԱՐԹՈՒՐ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Իսրայելը եւ Ռուսաստան-Իրան համագործակցությունը

Ստորեւ ներկայացվող վերլուծականը, որը վերաբերում է ռուս-իրանական համագործակցությանը, առաջին հերթին ռազմատեխնիկական ոլորտում վերջերս ձեռք բերված պայմանավորվածություններին եւ դրանց նկատմամբ Իսրայելի պաշտոնական դիրքորոշումներին, ուսանելի է նաեւ պաշտոնական Երեւանի համար։ Ակնհայտ է, որ Հայաստան-Իրան քաղաքական եւ տնտեսական հարաբերությունների խորացումը, նախագահ Ռ. Քոչարյանի տարեվերջյան պաշտոնական հաջող այցելությունը Թեհրան առնվազն հավանության չէին արժանանա Իսրայելում։ Այս համատեքստում պատահական զուգադիպություն չպետք է համարել Վրաստանում եւ Հայաստանում Իսրայելի դեսպանության (նստավայրը՝ Թբիլիսի) երկրորդ քարտուղար Հարի Քլեյմանի մամուլի ասուլիսը «Երեւան» հյուրանոցում (որի ընթացքում հրեա դիվանագետն արեց ոչ պատշաճ հայտարարություններ Հայաստանի արտաքին քաղաքականության մասին)՝ նախագահ Քոչարյանի Թեհրան այցելության նախօրեին։ Պիտի ենթադրել, որ իսրայելական որոշ շրջանակներ պիտի ցանկանային, որ Վաշինգտոնն իր «Իրանի հանցակիցների» ցուցակում ընդգրկեր նաեւ Հայաստանին՝ Ռուսաստանի հետ։ Վերլուծականի համար հիմք են ծառայել խմբագրությունում առկա մի շարք տվյալներ եւ արաբական մամուլի որոշ հրապարակումներ։

Իրանի պաշտպանության նախարար Ալի Շամխանիի Մոսկվա կատարած հոկտեմբերյան այցելությունը եւ դրա արդյունքները թեեւ ժլատորեն, այնուամենայնիվ լուսաբանվեցին ռուսական ԶԼՄ-ներում։ Պաշտոնական հաղորդագրություններում նշվեց, որ հոկտեմբերի 2-ին Շամխանին եւ Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովը ստորագրեցին ռազմատեխնիկական համագործակցության համաձայնագիր։ Իրանցի նախարարը բարձր գնահատեց ձեռք բերված համաձայնագիրը ընդգծելով, որ ուղղված չէ երրորդ երկրների դեմ, օժանդակում է «միջինարեւելյան տարածաշրջանում խաղաղության ամրապնդմանը, ռազմավարական կայունությանը, ինչպես նաեւ այլ ոլորտներում համագործակցությանը»։ Իր հերթին Սերգեյ Իվանովը նշեց, որ համաձայնագիրը «համահունչ է միջազգային իրավունքի բոլոր նորմերին, ստանդարտներին եւ, ըստ էության, նույնական է այն համաձայնագրերին, որոնք ստորագրել է Ռուսաստանն այլ պետությունների հետ»։ Մեր գնահատականներով, Իվանովի եւ Շամխանիի բացահայտ ձգտումը՝ նվազեցնել համաձայնագրի քաղաքական նշանակությունը, բացատրվում է նրանով, որ Իրանի նախագահ Խաթամիի մարտին Մոսկվա կատարած այցելությունից հետո իսրայելյան իշխանական շրջանակները նշանակալի աշխուժացրին բացահայտ եւ հետկուլիսային աշխատանքները՝ վարկաբեկելու եւ վնասելու վերջին շրջանում ամրապնդվող ռուս-իրանական հարաբերությունները։ Իսրայելցիների նման դիրքորոշումը փաստարկվում է Իսրայելի հանդեպ առկա «իրանական սպառնալիքով»։ Այս առումով վերոնշյալ հարցի շուրջ խոհեմ կլիներ հիշեցնել իսրայելյան քաղաքական վերնախավի դիրքորոշումը։

Ինչպես հայտնի է, այսպես կոչված «իրանական սպառնալիքն» անդադար գտնվում է իսրայելյան կառավարական եւ հասարակական շրջանակների ուշադրության կիզակետում։ Իսրայելցիները ոչ միայն հետեւում են Իրանի ներքաղաքական զարգացումներին, այլեւ այն պետություններին, որոնք հրաժարվում են իսլամական Իրանը համարել «արեւմտյան քաղաքակրթության» հակառակորդ եւ նույնիսկ նրա հետ ամրապնդում են ռազմական, տնտեսական եւ մյուս կապերը։ Վերջին շրջանում Ռուսաստանը «Իրանի հանցակիցների» ցուցակում զբաղեցնում է առաջին տեղերից մեկը։ Կարեւոր է նշել, որ օբյեկտիվ մի շարք հանգամանքների բերումով այժմ ռուս-իրանական հարաբերությունները վնասելու աշխատանքներում առավել գործուն մասնակցություն են բերում նախկին ԽՍՀՄ-ից եւ ԱՊՀ պետություններից դուրս եկած հրեական համայնքի ներկայացուցիչները։ Մասնավորապես, այդ համայնքի առաջնորդներից մեկը՝ Նաթան Շարանսկին, շուրջ երեք տարի (1996-99 թթ.) վարչապետ Նաթանյահուի իշխանության շրջանում ուներ ուղղակի մուտք ուսումնասիրելու իսրայելյան կառավարության գործնականում բոլոր գաղտնի փաստաթղթերը, որոնք վերաբերում էին Իրանին։ Շարանսկին իր ջանքերն ուղղում էր Ռուսաստանի պետական կառույցներում եւ ԶԼՄ-ներում հակաիրանական, հրեամետ լոբբի ձեւավորելուն։ Մինչդեռ Շարանսկին ստիպված էր եւ ստիպված է լինելու հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ Իսրայելի պետական շրջանակներում իսրայելա-իրանական հարաբերությունների վերաբերյալ գոյություն ունեն երկու հիմնական մոտեցումներ։ Դրանցից մեկը վերջին տարիներին բազմիցս արտահայտել է հրեա նշանավոր քաղաքականագետ Իբրահիմ Սնեն։ Վերջինիս կարծիքով, Իսրայելի եւ «խոմեյնիական» Իրանի միջեւ ռազմական բախումն անխուսափելի է, քանի որ իրանական վարչակարգը նույնիսկ չափավոր գործիչ, բարեփոխական Խաթամիի դեպքում շարունակում եւ շարունակելու է հրեական պետությունը համարել իր ամենալուրջ եւ վտանգավոր գաղափարական, կրոնական, քաղաքական եւ ռազմական ախոյան։ Բացի այդ, Իրանն արդեն ունի քիմիական զենք, մոտակա տարիներին նրան հասանելի կլինի միջուկային զենքը։ Սնեն կարծում է, որ անհրաժեշտ է վերանայել Իսրայելի ազգային անվտանգության հայեցակարգը՝ հաշվի առնելով «Իրանի կողմից ռազմավարական երկարաժամկետ սպառնալիքը», ինչպես նաեւ «Իրանի, Սիրիայի եւ վերջինիս վերահսկողության տակ գտնվող Լիբանանի» միջեւ ռազմաքաղաքական առանցքի գոյությունը։ 1999 թ. Սնեն բացահայտ քննադատում էր իսրայելյան ղեկավարությանը նրա համար, որ կորցնում է «թանկարժեք ժամանակը», հապաղում Իրանի ռազմական հենակետերին նախազգուշական հարվածներ հասցնել։

Երկրորդ տեսակետը, որը հիմնականում արտահայտում են իսրայելցի զինվորականները, այն է, որ «իրանական սպառնալիքը» չափազանցված է, Իրանի առաջնորդները դեռեւս ընդունակ չեն վճռելու երկրի տնտեսական զարգացման եւ զինված ուժերի մարտունակության բարձրացման շատ խնդիրներ։ Իսրայելի հատուկ ծառայությունների գնահատականով, Իրանը դեռ երկար տարիներ չի կարող ստեղծել միջուկային զենք եւ պատրաստ չի լինի լայնածավալ ռազմական գործողություններ իրականացնելու Պարսից ծոցի ամերիկյան ռազմական խմբավորումների, առավել եւս Իսրայելի դեմ։ Մինչդեռ Իրանն արդեն այսօր ընդունակ է պաշտպանական պատերազմ վարելու եւ իր ինքնիշխանությունը պաշտպանելու։ Իրանի ռազմական հենակետերի դեմ ռազմական գործողությունները դժվար թե կարող լինեն տապալելու իսլամական կարգերը։ Դրան կարելի է հասնել միայն Իրանի դեմ լայնածավալ ռազմական գործողություններ սկսելու դեպքում՝ ԱՄՆ-ի, նրա արեւմտյան դաշնակիցների, Իսրայելի եւ Թուրքիայի մասնակցությամբ։ Սակայն դեպքերի նման զարգացմանը Իրանի հակառակորդները պատրաստ չեն եւ դժվար թե պատրաստ լինեն տեսանելի ապագայում։ Ընդգծենք, որ այս գնահատականները ձեւավորվել են ԱՄՆ սեպտեմբերյան ահաբեկչական գործողություններից առաջ։

Իսրայելյան զինվորականությունը կցանկանար, որ ԱՄՆ-ը շարունակեր Իրանի ղեկավարության նկատմամբ քաղաքական եւ տնտեսական ճնշումները։ Ինչ մնում է Իսրայելին, զինվորականության կարծիքով, խոհեմ կլիներ պաշտոնապես պաշտպանել ԱՄՆ դիրքորոշումը, պատրաստ լինել բարենպաստ պայմանների դեպքում Իրանի ռազմական հենակետերին ռազմական հարվածներ հասցնել, բայց, միեւնույն ժամանակ, իրանցի ղեկավարների հետ փնտրել խաղաղ երկխոսություն կազմակերպելու ճանապարհներ՝ օգտագործելով «գաղտնի դիվանագիտության» մեթոդները։

Ի դեպ, իրազեկ աղբյուրների համաձայն, Իրանի իշխանությունների հետ փակ շփումներ իրականացվում են Ադրբեջանում հավատարմագրված իսրայելցի ներկայացուցիչները։

Ուշադրություն դարձնելով Իրանի հանդեպ իսրայելյան ղեկավար շրջանակների երկու հակադիր տեսակետներին, անհրաժեշտ է ընդգծել, որ նրանք միակարծիք են նրանում, որ ստիպեն Ռուսաստանին դադարեցնել իրանական վարչակազմի հետ ռազմատեխնիկական համագործակցությունը։ Այնպիսի գործիչների, ինչպիսին Շարանսկին եւ նրա կողմնակիցներն են, Ռուսաստանում տրվել են գործունեության լայն հնարավորություններ։ Նման եզրահանգման հաստատման ապացույցը վարչապետ Շարոնի Մոսկվա կատարած սեպտեմբերյան այցելությունն էր։ Շարոնը չթաքցրեց, որ Իսրայելը պնդում է Ռուսաստանի եւ Իրանի համագործակցության դադարեցումը, առաջին հերթին ռազմական ոլորտում։ Մինչդեռ Շարոնին միայն հաջողվեց հետաձգել Շամխանիի Մոսկվա կատարելիք այցելությունը, եւ այն տեղի ունեցավ իրանցիների նախաձեռնությամբ, որոնք համար գտան հնարավորություն չտալ, որպեսզի իրանական եւ իսրայելյան պատվիրակությունների համաժամանակյա այցելություններն օգտագործվեն «սիոնիստական պրոպագանդայի» օգտին։

Դատելով իրանցի նախարարի այցելության արդյունքներից, Շարոնի դեմարշը ռուսական իշխանությունների վրա սպասելի հակազդեցություն չտվեց։ Ռուսաստանը հաստատեց իր նախագծերն ամրապնդելու Իրանի հետ կապերը։ Տվյալ դեպքում Ռուսաստանի ռազմարդյունաբերական համալիրի եւ պաշտպանության նախարարության դիրքորոշումներն ավելի ուժեղ եղան, քան ԶԼՄ-ներում եւ պետական կառույցներում Իսրայելի կողմնակիցները։ Այդ առումով իսրայելյան կառավարական շրջանակները Շամխանիի այցելության արդյունքները որակեցին Իսրայելի լուրջ պարտություն։ Բնականաբար, Իրանի հանդեպ ռուսական իշխանությունների դիրքորոշման վարկաբեկման կուրսը շարունակվելու է, բայց արդեն հաշվի առնելով ԱՄՆ-ում ահաբեկչական գործողությունից հետո ստեղծված միջազգային դրությունը։ Իսրայելցիները կձգտեն նրան, որ ԱՄՆ-ն Իրանին ընդգրկի «միջազգային ահաբեկչության հանցակիցների» ցուցակում, ինչը Ռուսաստանի վրա ճնշումներ բանեցնելու լուրջ հիմք է։ Մինչդեռ Վաշինգտոնից ստացվող տեղեկությունները հուշում են, որ Բուշի վարչակազմը դժվար թե շահագրգռված լինի սրելու Իրանի հետ հարաբերությունները մի շրջանում, երբ ԱՄՆ-ի հիմնական ջանքերն ուղղվում են ընդգրկուն հակաահաբեկչական դաշինք ձեւավորելուն, որի մաս կկազմեին իսլամական պետությունները։

Դամոկլյան սուրը շարունակում է մնալ մեր գլխավերեւում

Խոսքը վերաբերում է հայկական ատոմակայանին (ՀԱԷԿ)։ Այդպիսի ատոմակայանների կառուցումը աշխարհում սովորաբար ուղեկցվել է դժգոհությամբ ու բողոքներով։ Բայց այնուամենայնիվ շարունակել են կառուցել։ Հայերս, որ ավանդաբար ձգտում ենք ամեն ինչում ու ամեն տեղ միշտ լինել առաջինը, այս դեպքում էլ հետ չմնացինք ուրիշներից, եւ փոքրատարածք ու խտաբնակ Հայաստանում կառուցեցինք մեր ատոմակայանը՝ այն էլ բավական հզոր կարողությամբ։

Հենց սկզբից էլ Հայաստանում դեմ էինք դրան։ Հիշում եմ՝ Երեւանի պետական համալսարանի ուսանողներն ակնհայտ դեմ էին ատոմակայանի կառուցմանը։ Դա ցուցադրվեց մայիսմեկյան տոնակատարությանը, երբ հրապարակով անցնող շարքի մասնակից ուսանողները ծածանեցին պաստառներ. «Մենք դեմ ենք ատոմակայանի կառուցմանը»։ Այդ ամենը տեսնում, լսում էին այն ժամանակվա ղեկավարները՝ շարունակելով ատոմակայանի կառուցումը։

Ինչպիսի՞ պատճառաբանությամբ էինք դեմ ՀԱԷԿ-ի կառուցմանը։ Նախ գտնում էինք, որ եւ ջերմակայանների, եւ հիդրոկայանների արտադրած էլեկտրաէներգիան բավարարում է մեր պահանջները։ Եվ եթե անպայման պետք է կառուցվի, ապա ոչ այդքան մեծ հզորության՝ այն էլ խտաբնակ Հայաստանի համար կենսական Արարատյան դաշտի կենտրոնական մասում՝ մայրաքաղաք Երեւանից ընդամենը 25 կմ հեռու։ Դա նշանակում է, որ, Աստված մի արասցե, վթարի դեպքում ըստ էության Արարատյան դաշտի եւ Երեւան քաղաքի շուրջ երկու միլիոն բնակչության գոյությունը դրվում է հարցականի տակ։ Չէ՞ որ այս տարածքն արտաքին աշխարհի հետ կապում է ընդամենը Երեւան-Սեւան ճանապարհը, որն ի զորու չի լինի շտապ տեղափոխել մեծ թվով մարդկանց։

Նշված եւ չնշված բազում այլ պատճառներով ատոմակայանների վերահսկողության միջազգային կազմակերպությունները խորհուրդ են տալիս առաջիկա մի քանի տարում փակել ՀԱԷԿ-ը եւ միջազգային միջոցների հաշվին գործարկել անվտանգ ջերմա եւ հիդրոկայաններ։ Գտնում եմ, որ դա միանգամայն ընդունելի տարբերակ է, եւ մենք պետք է գնանք դրան։

Հարց է ծագում՝ մի՞թե Հայաստանն այն ժամանակներում էլեկտրաէներգիայի պակաս էր զգում։ Բոլորովին ոչ։ Հայաստանն այդ տարիներին էլեկտրաէներգիա էր արտահանում Ադրբեջան (Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետություն) եւ Վրաստան։ Հայաստանում, բացի մեծ թվով հիդրոէլեկտրակայաններից, արդեն շահագործման էին հանձնվել վառելիքով աշխատող բավական հզոր ջերմակայաններ։ Առաջացել էր էլեկտրաէներգիայի գերարտադրանք, հենց այդ պատճառով էլ իրար հետեւից դադարեցրին մեկ տասնյակից ավելի փոքր հզորության հիդրոկայանների գործունեությունը։ Սա աններելի փաստ էր։ Այդ մասին իմ քննադատական խոսքը հայտնեցի հանրապետության ղեկավարներին, որից հետո փոխվեց վերաբերմունքը փոքր հզորության հիդրոկայանների նկատմամբ։ Դադարեցվեցին դրանք փակելու, վերացնելու աշխատանքները։

Այժմ անդրադառնանք ՀԱԷԿ-ին։ Չեռնոբիլի ատոմակայանի ահավոր վթարից եւ Սպիտակի երկրաշարժից հետո պայքարն ավելի ուժեղացավ ՀԱԷԿ-ի փակման համար։ Բայց անարդյունք... Ի դեպ, վերջին ժամանակներում ամբողջ աշխարհում նոր ատոմակայաններ կառուցելու հարցում բացասական վերաբերմունք է դրսեւորվում, եւ դա միանգամայն հասկանալի է, որովհետեւ Չեռնոբիլի եւ մի քանի այլ ատոմակայանների վթարներն իրենց ծանր հետեւանքներով ուժեղացրել են մարդկանց վախը։ Բայց միաժամանակ, որպես էլեկտրաէներգիայի էժան եւ հզոր աղբյուր, դրանց մեծ մասը շարունակում է գործել։

Երկրաշարժից անմիջապես հետո ես դիմեցի կոմկուսի կենտկոմի գլխավոր քարտուղար Մ. Գորբաչովին՝ պահանջելով փակել տալ ՀԱԷԿ-ը, այլապես վթարի դեպքում ամբողջ պատասխանատվությունը հայ ժողովրդի առջեւ կկրի անձամբ ինքը։ Շուտով ստացա պատասխանը, որում կարգադրված էր կանգնեցնել ՀԱԷԿ-ի բլոկներից մեկը։

Կարո՞ղ ենք արդյոք առանց ՀԱԷԿ-ի բավարարել էլեկտրաէներգիայի մեր պահանջները։ Այո, եթե իրականացնենք չորս պայման։

1. Լիովին օգտագործենք մեր ունեցած ջրաէներգետիկ հնարավորությունները։ Նախ՝ վերականգնել, աշխատեցնել փակված բոլոր փոքր հիդրոկայանները, կառուցել նորերը՝ բոլոր գետերի, գետակների եւ նույնիսկ աղբյուրների վրա, ամենուր, որտեղ հնարավոր է։ Քանաքեռի ՀԷԿ-ի վերագործարկումը լավ օրինակ կլինի։
2. Օգտագործել քամու ուժը, որը մեր լեռների ձորահովիտներում բավական ուժեղ է արտահայտվում։
3. Բարձրացնել էլեկտրաէներգիայի օգտագործման արդյունավետությունը, ինչը մինչեւ հիմա չի արվում։ Հայտնի է, օրինակ, որ Ճապոնիայում ծախսած մեկ միավոր էլեկտրաէներգիայի դիմաց շուրջ հինգ անգամ ավելի շատ արտադրանք է ստացվում, քան Հայաստանում։ Մենք պետք է էլեկտրաէներգիայի օգտագործման բնագավառում հասնենք առավելագույն խնայողության։
4. Օգտագործենք արեւի ջերմությունը՝ օբյեկտների (տան, բնակարանի) տաքացման եւ ջերմոցային տնտեսությունների զարգացման համար։ Ապացուցված է, օրինակ, որ հարավահայաց լանջերին միայն կտուրով ջերմոցների կառուցման դեպքում շուրջ 80 տոկոսով խնայում ենք վառելիք։ Նախկին Խորհրդային Միության հանրապետություններում Հայաստանն արեւոտ օրերի քանակով գրավում է առաջին տեղերից մեկը, որը մինչեւ հիմա չի օգտագործվում։ Միայն վերջերս մի քանի գյուղերում արեգակի ջերմությունը սկսել են օգտագործել մրգի չորանոցներում։

Ասելիքս այն է, որ բոլոր դեպքերում եւ բոլոր միջոցներով մենք պետք է օգտվենք մեր բնության ընձեռած նույնիսկ ամենաաղոտ հնարավորություններից՝ առավելագույնին հասնելու համար։ Սա է մեր տնտեսության զարգացման ուղին։

Գրիգոր ԱՎԱԳՅԱՆ,
ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս

ԱԶԳ միջազգային

Սկիզբը էջ 1

Հուսեյն Քըվըրֆօղլուն նման բան չի հայտարարել, ավելի կոնկրետ՝ ասել է բառացիորեն հետեւյալը. «Մոռացե՛ք Իրաքի նկատմամբ գործողությունների մասին: Չպե՛տք է ազդեցության նոր ոլորտ ստեղծել Իրանին: Խորհրդածության թեման պետք է դառնա ողջ տարածաշրջանը եւ ոչ թե միայն Իրաքը: Սա 10-ամյա վաղեմության խնդիր է: Ենթադրվում է, որ Պակիստանը, Հյուսիսային Կորեան, Սիրիան, Իրանը, նույնիսկ Հայաստանն ունեն զանգվածային ոչնչացման զենքեր: Եթե սա է Իրաքի դեմ գործողություններ սկսելու պատճառը, ապա դա բավարար չէ»: Քըվըրֆօղլուն

թյամբ, ապա այս անգամ նման կոալիցիա կազմելու հավանականությունը փոքր է, քանզի Ծոցի պատերազմում Սադդամ Հուսեյնին պատժելու համար արյունակից արաբ առաջնորդներն ունեին լուրջ կռվան՝ Սադդամի զորքերը ներխուժել էին մեկ այլ արյունակից պետություն՝ Քուվեյթի տարածք: Երկրորդ տեսակետի կողմնակիցները՝ գլխավորությամբ ԱՄՆ պաշտպանության փոխնախարարի տեղակալ Փոլ Վոլֆովիցի եւ հրեական լոբբիի, առաջնային են համարում Աֆղանստանից հետո հակաահաբեկչական գործողությունների սլաքը ուղղել Իրաք: Երկու հակադիր տեսակետների կողմնակիցները

«ԱՄՆ գլխավոր թիրախը Իրաքում ներկա վարչակարգի տապալումն է: Այնուամենայնիվ, Թուրքիայի առաջնահերթությունը Իրաքի տարածքային ամբողջականության պահպանությունն է: Պարսից ծոցի պատերազմն ուներ արդարացնող հիմքեր: Թե ինչ է մտածում ԱՄՆ-ն այսօր, չափազանց աղոտ է: Թուրքիան ցանկանում է, որ Իրաքը չմնվի քաոսի մեջ», թուրքական պետհեռուստատեսությանն ասել է արտգործնախարար Ջեմը:

Թուրքիայի քաղաքական, գործարար, զինվորական եւ իսլամիստական շրջանակները կտրականապես դեմ են Իրաքի նկատմամբ ԱՄՆ ռազմական հարվածներին: Պաշ-

АՆԴՐԱԴԱՐՁ

Գեներալ Քըվըրֆօղլուն չի ժխտել, թե Հայաստանը զանգվածային ոչնչացման զենք ունի

մտահոգություն է հայտնել, որ Իրաքի նկատմամբ ԱՄՆ ղեկավարությամբ հարձակումը կբարձրացնի Իրանի տարածաշրջանային ազդեցությունը, ԱՄՆ-ի եւ Իրանի միջեւ հարաբերությունների հաստատման հեռանկարներ կստեղծի:

Այստեղ մեջբերենք ԱՄՆ պաշտպանության քարտուղար Դոնալդ Ռամսֆելդի խոսքերը Վաշինգտոն-Թեհրան հարաբերությունների ապագայի վերաբերյալ. «Անխոհեմություն է միաժամանակ բնական հարաբերություններ ունենալ Իրաքի եւ Իրանի հետ»: Բուշի վարչակազմում Իրաքի դեմ հակաահաբեկչական գործողություններ ձեռնարկելու հարցի շուրջ կան հիմնական երկու հակադիր տեսակետներ: Ռամսֆելդը, պետքարտուղար Քոլին Փաուելը, նրանց համախոհները կարծում են, որ Իրաքի դեմ ռազմական գործողությունները հղի են անկանխատեսելի հետեւանքներով, առաջին հերթին մտահոգությունն այն է, որ Իրաքին ռմբահարելու դեպքում ԱՄՆ-ը կձախողի հակաահաբեկչական կոալիցիա ձեւավորելու ջանքերը, որի մեջ առանցքային դեր ունեն արաբական պետությունները: Եթե Ծոցի պատերազմում ԱՄՆ-ը կարողացավ ձեւավորել հակասադդամական կոալիցիա արաբական աշխարհում առաջատար պետությունների՝ Եգիպտոսի, Սիրիայի, Սաուդյան Արաբիայի մասնակցու-

միակարծիք են մեկ հարցում. պետք է տապալել Հուսեյնի վարչակազմը:

Իրաքի նկատմամբ ամերիկյան ռազմական գործողություններն ուղղակիորեն վտանգում են Թուրքիայի անվտանգությունը: Վաշինգտոն պաշտոնական այցի նախօրեին Էջեւիթը CNN Turk հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում ասում է. «Թուրքիան ընդդիմանում է Իրաք ռազմական ցանկացած ներխուժմանը: Թուրքիան ընդդիմանում է նաեւ Իրաքի նկատմամբ ռազմական գործողությունների մասնակցությանը»: Հիշեցնենք, Ծոցի պատերազմում ԱՄՆ-ից հետո Թուրքիան ամենամեծ ուժերը տրամադրեց Իրաքի դեմ ռազմական կոալիցիային:

ԱՄՆ-ի համար Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններում առանցքային դեր ունի Թուրքիան: «Ջումհուրիեթ» օրաթերթը մեջբերում է CIA-ի նախկին փոխտնօրեն Գրահամ Ֆուլլերին. «Այսօր շատ դժվար եւ անցանկալի է ուղղակի հարձակումը Ս. Հուսեյնի դեմ: Նախքան հարձակումը պետք է դիվանագիտական եւ քաղաքական նախապատրաստություն: Նախապատրաստական աշխատանքների մեջ մտնում են Իրաքի դեմ պատերազմում հաստատես Թուրքիայի, ինչպես նաեւ Իրանի եւ Սաուդյան Արաբիայի աջակցության խոստումները»:

ճառները մի քանիսն են, որոնցից գլխավորը Թուրքիայի անվտանգությանն ուղղակիորեն սպառնացող Իրաքի մասնատումն է: Դե ֆակտո արդեն մի քանի տարի Իրաքը մասնատված է երեք մասի՝ հարավային գոտի՝ շիաներ, հյուսիսային քրդաբնակ շրջաններ եւ այսպես ասենք, կենտրոնական Իրաք՝ Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգը: Անկարան մտահոգված է, թե ԱՄՆ-ը նպատակ ունի Իրաքի հյուսիսում ստեղծել անկախ քրդական պետություն, ինչը կարող է վարակիչ լինել Թուրքիայի քրդերի համար: Իրաքի նկատմամբ ռազմական գործողություններին թուրքական զինվորականության կոշտ հայտարարությունները բացի վերոնշյալից եւ տարածաշրջանում Իրանի ազդեցության ուժեղացման անհանգստությունից, պայմանավորված են նաեւ ներքին խնդիրներով: Իրաքի դեմ հնարավոր պատերազմը Թուրքիայում իսլամիստների ժողովրդականության աճ կարձանագրի, ինչին կտրականապես դեմ է զինվորականությունը:

Հարցականի տակ չդնելով Թուրքիայի եւ մասնավորապես թուրք զինվորականության կողմից Հայաստանի հանդեպ թշնամական քաղաքականության էությունը, պետք է նկատենք, որ Հուսեյն Քըվըրֆօղլուի հայտարարությունը չի կարելի դիտարկել զուտ հակահայկական:

Նյույորքյան փլատակները կցուցադրվեն տոմսերով

Նյու Յորքում ահաբեկչություններից ավերված Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի փլատակները հունվարի 9-ից այցելուներին մատչելի են միայն տոմսերով: Տոմս մտցնելու որոշումն ընդունել է Նյու Յորքի քաղաքապետարանի արտակարգ իրավիճակների կառավարման բաժինը, որը համակարգում է փլատակների մաքրման աշխատանքները:

Որոշումն ընդունվեց այն պատճառով, որ Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի փլատակները ներկայումս դարձել են Նյու Յորքի գլխավոր տեսարժան վայրը, որը դիտելու եկող հազարավոր այցելուները խանգարում են փողոցային երթեւեկությանը: Նոր տարվա նախօրեին այցելուների համար բացվեց հատուկ դիտահարթակ: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ անցյալ շաբաթ այնտեղ բարձրացել են տասնյակ հազարավոր մարդիկ: Այցելուները ժամերով հերթ են կանգնում դիտահարթակին մոտենալու համար: Դրա հետեւանքով կազմալուծվում է Մանհեթենի մի շարք կարեւոր փողոցներում գտնվող կորպորացիաների եւ բանկերի մասնաճյուղերի աշխատանքը: Նաեւ դժվարանում է փլատակները մաքրող բեռնատարնե-

րի եւ այլ տեխնիկայի երթեւեկը:

Երթեւեկությունը դյուրացնելու եւ միաժամանակ այցելուներին ընդառաջելու նպատակով այսուհետեւ կօգտագործվեն տոմսեր: Դիտահարթակի տոմսերը կլինեն անվճար, բայց կտրվեն միայն մեկ տեղում՝ փլատակներից քիչ հեռու գտնվող Հարավային նավահանգստի տոմսերի կրպակում: Այսուհետեւ սահմանափակվում են դիտահարթակ բարձրացողների թիվը եւ դիտման ժամանակամիջոցը: Դիտահարթակում միաժամանակ կարող է գտնվել մինչեւ 100 մարդ, իսկ փլատակների դիտման առավելագույն տեւողությունը կլինի 30 րոպե:

Պ. Ռ.

ՀԱԿԻՐՃ

Վրաստանը շարունակում է ՆԱՏՕ-ի հետ հարաբերությունների խորացումը

Հունվարի 10-12-ը Թբիլիսիում տեղի կունենա ՆԱՏՕ-ի զորավարժությունների պլանավորման կոնֆերանս: Զորավարժությունները նախատեսված են ամռանը՝ վերջերս ռուսների լքած Վազիանիի պոլիգոնում: Կոնֆերանսում, որին ներկա են գտնվելու ՆԱՏՕ-ի եւ Վրաստանի պաշտպանության նախարարության 45 ներկայացուցիչներ, ենթադրվում է վերջնականապես համաձայնեցնել «Cooperative best effort-2002» զորավարժությունների ընթացակարգը, հաղորդում է «Սակինֆորմ» գործակալությունը:

Հիշեցնենք, նախորդ՝ ՆԱՏՕ-ի «Cooperative partner-2001» զորավարժություններն անցկացվեցին հունիսին՝ Փոթիի ափերի մոտ, որին մասնակցեցին ՆԱՏՕ-ի եւ Վրաստանի պաշտպանության նախարարության 5.000 զինվորներ: «Cooperative partner-2001» զորավարժությունները Փոթի տեղափոխվեցին այն բանից հետո, երբ Աջարիայի առաջնորդ Ասլան Աբաշիձեն թույլ չտվեց դրանք անցկացնել Բաթումում:

Վրաց սոցիալիստները մտադիր են մեկ միլիոն ստորագրություն հավաքել

Վրաստանի սոցիալիստական կուսակցության ակտիվիստները «Վրաստանն իմ հայրենիքն է, Ռուսաստանը՝ իմ հարեւանը» կարգախոսով, որի հիմնական նպատակը վրաց-ռուսական հարաբերություններում «սառը պատերազմին» վերջ դնելն է, հավաքել են շուրջ 420 հազար ստորագրություն, «Փրայմ նյուս» գործակալությանն ասել է Վրաստանի խորհրդարանի «Սոցիալիստ» ֆրակցիայի ղեկավար Իրակլի Մինդելին: Ստորագրահավաքն ընթանում է երկրի 30 շրջաններում, եւ սոցիալիստները մտադիր են ստորագրահավաքի թիվը հասցնել մեկ միլիոնի: Մինդելիի ասելով, ստորագրահավաքին, որի պահանջը վրաց-ռուսական հարաբերությունների կարգավորումն է, դեռեւս չեն միացել Հարավային Վրաստանի շրջանները, մինչդեռ «Սամցխե-Ջավախքի շրջանում գտնվում է ռուսական 62-րդ ռազմակայանը, իսկ բնակչության մեծ մասը հայեր են, ժողովուրդը կաջակցի սոցիալիստների պահանջներին»:

ԱՄՆ-ը չի ուզում ոչնչացնել միջուկային մարտագլխիկները

Երեկ ամերիկյան մամուլում հրապարակվեցին նյութեր, որոնք վերաբերում են Կոնգրեսին նախագահ Ջորջ Բուշի ներկայացրած նոր հաշվետվությանը: Վերջինիս մեջ արծարծվում են ԱՄՆ-ի ատոմային ծրագրին եւ հակահրթիռային պաշտպանության համակարգի զարգացման ծրագրերին առնչվող հարցեր: Այդ գաղտնի զեկուցագրին ծանոթացած կոնգրեսականներին վկայակոչելով՝ «Վաշինգտոն փոստը» պնդում է, թե ԱՄՆ-ի վարչակազմը պահանջում է չպատմոնտաժել եւ չոչնչացնել ռազմավարական հարձակողական սպառազինությունների պայմանագրին համապատասխան երկրի զինանոցներից հանված միջուկային մարտագլխիկները: Ըստ հաշվետվության, «դրանք պետք է պահպանվեն զինված ուժերի ռեզերվում»: Թերթը, սակայն, չի ճշտում, թե վարչակազմը կոնկրետ ինչով է հիմնավորում իր դիրքորոշումը:

Իսկ «Նյու Յորք թայմսի» էջերում Ջորջ Բուշի վարչակազմի գաղտնի հաշվետվությանը տրվում է այլ բնութագիր, որի համաձայն ամերիկյան միջուկային զինանոցի կրճատման ծրագիրը նախատեսված է 10 տարվա համար, ուստի մարտագլխիկների ոչնչացման հարցն «այնքան էլ հրատապ չէ»:

Պ. Ռ.

Մեծամորարեւելցիների «որս» ԱՄՆ-ում

ԱՄՆ-ի իշխանությունները մոտ ժամանակներս կզբաղվեն երկրում ապօրինաբար գտնվող հազարավոր մերձավորարեւելցիների «որսով»: Այս տեղեկությունը երեկ հրապարակեց «Վաշինգտոն փոստ» թերթը, վկայակոչելով տվյալ գործողության մեջ ներգրավված պաշտոնատար անձանց խոսքերը: Թերթի տվյալներով, արդարադատության նախարարությունն արդեն կազմել է Մերձավոր Արեւելքի երկրներից ԱՄՆ եկած 6 հազար երիտասարդների ցանկը, որոնք անտեսել են սեպտեմբերի 11-ի դեպքերից հետո երկիրը թողնելու ամերիկյան իշխանությունների պահանջը:

Հարյուր հազարավոր անօրինական ներգաղթյալների հայտնաբերումը, ձերբակալումն ու արտաքսումն այսուհետեւ առաջնային կդառնան արդարադատության նախարարության գործունեության մեջ: Մինչեւ օրս դրանով զբաղվում էր ներգաղթի եւ հպատակության ծառայությունը:

ԱՄՆ-ում անօրինական ներգաղթյալների մեծ մասը (մոտ 300 հազար մարդ) կազմում են լատինամերիկյան երկրներից եկածները, բայց իշխանություններին առաջին հերթին մտահոգում են մերձավորարեւելցիները: Ամերիկյան իշխանությունների տվյալներով, ապօրինաբար երկրում գտնվող հազարավոր անձանցից շատերն «Ալ Ղաիդայի» ահաբեկիչներին ապաստան տված պետություններից են, իսկ բազմաթիվ ուրիշներ էլ քրեական անցյալ ունեն: «Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ սեպտեմբերի 11-ից հետո «Ալ Ղաիդայի» հետ կապեր ունենալու կասկածանքով ԱՄՆ-ում մոտ 1000 մարդ է ձերբակալվել:

Պ. Ռ.

Ահաբեկչություն Գազայի հատվածում

Երեկ առավոտյան, Գազայի հատվածի հարավային մասում՝ Քերեմ Շալոմում, որը գտնվում է կանաչ գծի ներսում, ահաբեկչական հարձակումից զոհվել են Իսրայելի բանակի մեկ սպա եւ 3 զինվորներ, որոնցից երկուսը՝ ազգությամբ արաբ բեդվիններ: Երկու ահաբեկիչների հաջողվել է անցնել կանաչ գիծը, մտնել Իսրայելի տարածք եւ կրակ բացել «Ցահալի» դիրքերի վրա: Իսրայելցի զինվորները պատասխան կրակ են բացել ահաբեկիչների վրա եւ սպանել նրանց: Լիբանանի «Հզբոլլահ» ահաբեկչական կազմակերպության հեռուստաալիքը մի քանի ժամ անց հաղորդել է ահաբեկիչների անունները, որոնցից մեկը «Համաս» ահաբեկչական կազմակերպությունից է, մյուսը՝ Պաղեստինի ոստիկանության աշխատակից:

Պաղեստինյան աղբյուրները հաղորդել են, որ ահաբեկչության լուրը խորապես զայրացրել է Յասեր Արաֆաթին: Նրանք պնդել են, որ պաղեստինցի ոչ մի ոստիկան չի բացակայել աշխատանքից եւ հերքել են Պաղեստինի մասնակցությունն այս ահաբեկչությանը: Իսկ «Ցահալը» նոր ուժեր է տեղափոխել Գազայի հատված եւ հարձակվել պաղեստինյան երկու բազաների վրա Գազայի շրջանում: Իսրայելի վարչապետը կրկին մեղադրել է Յասեր Արաֆաթին՝ տարածաշրջանում ահաբեկչությունը չվերացնելու համար: Իսրայելի աղբյուրները հավաստում են, որ այս ահաբեկչությունը ծանր հետեւանքներ կունենա պաղեստինա-իսրայելյան խնդրի կարգավորման վրա:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ

Մշակույթ

Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան (HSBC) ՓԲԸ-ն վաղուց արդեն հաստատել է իր հովանավորչական գործունեությունը Հայաստանում: Այս անգամ եւս դա հաստատվեց կոնկրետ գործունեությամբ: Երեկ գրասենյակի աշխատակիցները գլխավոր գործադիր տնօրեն Չարլզ Բ Գրեգորիի առաջնորդությամբ այցելեցին Նուբարաշենի ծնողական խնամքից զուրկ երեխաների օժանդակ դպրոց: Սա, իհարկե, առաջին այցելությունը չէր այս հաստատություն: HSBC-ի ներկայացուցիչները մշտական կապի մեջ են դպրոցի հետ, ամեն առիթով փորձում են սատար լինել ճակատագրի բերումով ծնողական խնամքից զրկված երեխաներին: Տարիներ առաջ օժանդակ դպրոցին օգնության ձեռք մեկնեցին մի շարք կազմակերպություններ: Սակայն, ինչպես հատուկ շեշտեց դպրոցի տնօրեն Մերուժան Ենգիբարյանը. «Էյչ-Էս-Բի-Սի»-ն այն միակ կազմակերպությունն է, որը տիկին Նանիկ Օսկանյանի ղեկավարած կազմակերպության հետ միասին, շարունակում է հովանավորչական իր գործունեությունը»:

Սեր սրտի չափով

Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկը չի մոռանում երեխաներին

- HSBC բանկը ոչ միայն կոմերցիոն կազմակերպություն է,- մեզ հետ զրույցի ժամանակ ասաց պարոն Չարլզ Բ Գրեգորին,- այլեւ այլ պարտականություններ ունենք այն երկրի ու ժողովրդի նկատմամբ, որտեղ մենք աշխատում ենք, դա լինի Հայաստանը, Նոր Զելանդիան կամ որեւէ ուրիշ երկիր: Որպես ֆինանսական կազմակերպություն մենք գերադասում ենք երկարատեւ հարաբերություններ ունենալ մեր հաճախորդների հետ: Դա վերաբերում է նաեւ մեր հովանավորչական եւ օգնության ծրագրերին: Մենք ցանկանում ենք շարունակել օգնել այն կազմակերպություններին, մանկատներին, որոնց օգնել, աջակցել ենք, որպեսզի կարողանանք տեսնել մեր ներդրումների պտուղները: Մեր բոլոր ծրագրերում մենք աշխատում ենք ունենալ երկարատեւ հարաբերությունները: Ես հույսով եմ, որ մեր գործունեությունը Հայաստանում եւս երկարատեւ կլինի, ուզում եմ, որ այդպես լինի:

Բանկի աշխատողները գոնե Նուբարաշենի օժանդակ դպրոցում իրականացնում են երեխաների համար առաջին անհրաժեշտության միջոցների եւ սննդամթերքի օգնության կազմակերպում: Սա, անշուշտ, կարեւոր է, քանզի ընդհանրապես սոցիալական դժվար պայմաններում ապրող երեխաները, որոնք զրկված են նաեւ ծնողական հոգատարությունից, երջանկության պահեր, ինչու չէ՝ նաեւ օրեր կունենան ի սրտե տրված ընծաներ ստանալով: Հենց այս իմաստով անչափ տեղին էր քրիստոնեական մշակութային միության հայաստանյան կազմակերպության ղեկավար Լեւոն Բաղդալյանը. «Այս տուփերի մեջ նյութական նվերներ են, սակայն առավել եւս մեր տեր Հիսուս Քրիստոսի սերն է առ մեզ»: HSBC բանկի կենտրոնական գրասենյակի նախաձեռնությամբ տարբեր մարդկանցից ստացված նվիրատվություններ են հավաքվում ինչպես աշխարհի բոլոր երկրների, նաեւ Հայաստանի կարոտյալ երեխաների համար: Արդեն 5-րդ տարին է, ինչ դպրոցի ջեռուցման ծախսերը հոգում է բանկը:

- Երկու մանկատուն կա Երեւանում՝ Նուբարաշենում եւ Վարդաշենում, որոնց հովանավորության եւ օգնության հարցերում համագործակցում ենք տիկին Նանիկ Օսկանյանի հետ,- ասաց պարոն Գրեգորին,- եւ այդ համագործակցությունը երկարատեւ է լինելու, որովհետեւ մեր նպատակն ու շահերը նույնն են:

- HSBC բանկի ղեկավարությունն այս տարի ինձ հրավիրեց մասնակցելու այս այցելությանը,- ասաց երեխաների առողջության պահպանման ասոցիացիայի ղեկավար տիկին Նանիկ Օսկանյանը: - Եվ ես մեծ սիրով եմ մասնակցում այս ակցիային:

Այս անգամ տիկին Օսկանյանը որպես օգնություն էր բերել դեղորայք: Իսկ դեկտեմբերի 24-ին նրա մասնավոր ձեռնարկումով Երեւանի «Մոսկվա» կինոթատրոնում կազմակերպվեց տոնական հանդես, որին մասնակցում էին որբ, ծնողազուրկ եւ խնամքի կարոտ մոտ 300 երեխաներ: Այդ միջոցառմանը տիկին Օսկանյանը երեխաներ էր հրավիրել Նուբարաշենից, գիշերօթիկ դպրոցներից, Գյումրիից, Վանաձորից: Հիանալի նվերներ էին ստացել, որոնք սիրո ու ջերմության խորհրդանիշ դարձան: Ուստի պատահական չէր, որ Նուբարաշենում երեկ շատ ու շատ երեխաներ սիրով ու քնքշությամբ ողջունում էին տիկին Օսկանյանին:

Այս այցելությանը մասնակցում էին նաեւ Տիկնիկային գործիչների միջազգային միության հայկական կենտրոնի նախագահ Արմեն Սաֆարյանի հրավիրած արտիստները՝ Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկի հովանավորությամբ:

Մեծերից մեկն ասել է, որ երջանկությունն առանձին երջանիկ պահերի ու րոպեների մի շղթա է: Այսպիսի շղթայի հիանալի մի օղակ էր երեկ Նուբարաշենում կազմակերպված միջոցառումը: Գլխավոր գործադիր տնօրեն Չարլզ Բ Գրեգորիի ուրախությանը չափ չկար, որովհետեւ նա առավել եւս սեր էր նվիրում երեխաներին, սեր, որ առհավետ է լինելու:

Ս. ԳԱԼՈՅԱՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՊԵՐ

Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիան՝ Արեւելյան երաժշտության ուսումնասիրության կենտրոն

Օրերս հայ երաժշտական մշակութային անդաստանը նշանավորվեց նոր, իր կարեւոր իրադարձությամբ:

Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայում հիմք դրվեց Արեւելյան երաժշտության ուսումնասիրության կենտրոնի ստեղծմանը: Նախաձեռնություն, որի մտահղացումը եւ իրականացումը պատկանում է կոնսերվատորիայի ռեկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ, կոմպոզիտոր Արմեն Սմբատյանին: Առաջին մեկնակետային քայլը օրերս ԱՕԿՍ-ում տեղի ունեցած հանդիպումն էր Հայաստանում Հնդկաստանի դեսպան Բալ Անանդի հետ:

Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային կապի եւ համագործակցության հայկական ընկերությունում պարոն Բալ Անանդը որպես հիշյալ նախաձեռնության ջատագով, ինը հին արեւելյան, հնդկական երաժշտական նվագարան ընծայեց Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայում ստեղծվող Արեւելյան երաժշտության ուսումնասիրության կենտրոնին: Հանձնելով թանկ նվերները, դեսպան Բալ Անանդը մասնավորապես ասաց. «Երկու հինավուրց երկրների՝ Հայաստանի եւ Հնդկաստանի միջեւ ձեւավորված ավանդական բարեկամությունը ցայտուն դրսեւորում է գտել քաղաքակրթության եւ արվեստի տարբեր ոլորտներում: 17-րդ դարի հայ բանաստեղծ-նահատակ, Հնդկաստանում բնակվող Սարմաշի անունը քաջ ծանոթ է հնդիկ ընթերցողին: Բացի այդ, զարմանալի չէ, որ հնդկական դասական երգի առաջին կատարողը, որը ձայնագրվել է 1902 թ.-ին գրամոֆոնի վրա, հայկական ծագում ունեցող Գոհար Ջան անունով երգչուհին էր: Երաժշտական ավանդույթները եւ գործիքները վկայում են, որ հայկական եւ հնդկական մեղեդիները եւ ռիթմերը փոխազդեցություններ են ունեցել: Եվ այս պատմաքաղաքական համատեքստում ինձ համար այսօր հատկապես հաճելի է Երեւանի պետական կոնսերվատորիային նվիրել հնդկական երաժշտական ինը գործիքների հավաքածու՝ Հնդկաստանի մշակութային կապերի խորհրդի կողմից: Ես երախտապարտ եմ պրոֆեսոր Արմեն Սմբատյանին եւ Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային կապի եւ համագործակցության հայկական ընկերությանը՝ գործիքների հանձնման այս գեղեցիկ միջոցառումը կազմակերպելու համար, որը խորհրդանշում է հնդիկ ժողովրդի ջերմությունը, սերն եւ բարեմաղթանքները՝ ուղղված հայ ժողովրդին: Ես վստահ եմ, որ հնդկական ամենահայտնի երաժշտական գործիքների եւ ութ ձայնասկավառակների

(CD) նվիրատվությունը հնդկահայկական հարաբերությունների երաժշտական կապերի ոլորտում նոր մեղեդի կհնչեցնի»:

Դեսպան Բալ Անանդը Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի ռեկտոր Արմեն Սմբատյանին հանձնեց սիթար, վիինա, տաբլա, մրիդանգամ, պախավաջ, հարմոնիում, դհոլակ, նագասվարամ, տանպուրա երաժշտական նվագարանները, որոնք զարդարելու են Հայաստանում նորաստեղծ Արեւելյան երաժշտության ուսումնասիրության կենտրոնը: «Հայաստանն ունի բոլոր հիմքերն այսօր դառնալու Արեւելյան երաժշտության ուսումնասիրության կենտրոն: Մատենադարանում, ՀՀԳԱ արվեստի ինստիտուտում, մեր կոնսերվատորիայի ժողովրդական ստեղծագործության կաբինետում պահվում են բավականաչափ խիստ արժեքավոր նյութեր, որոնք վաղուց սպասում են լուրջ գիտական ուսումնասիրության: Կան մեծ հետաքրքրություն ունեցող պատմամշակութային աղբյուրագիտական նյութեր, որոնք վերաբերում են ոչ միայն պատմական Հայաստանին, այլեւ այլ երկրների՝ Սիրիային, Թուրքիային, Իրանին...: Համոզված եմ, ասում է Արմեն Սմբատյանը, որ հնդկական ազգային երաժշտական մտածողությունը, ինչպես եւ հին հնդկական փիլիսոփայությունը, գեղագիտությունը, արվեստները՝ գիտական ուսումնասիրության անհատնում գանձեր են: Եվ մենք հայերս, այսօր կարող ենք մեր ներդրումն ունենալ աշխարհի այդ բազմահարուստ, հավերժորեն գրավիչ քաղաքակրթության ուսումնասիրության շնորհակալ գործում եւ այդ համայնապատկերում առավել ճշգրտորեն գտնել հայկականը, ավելի լավ ճանաչել ու գնահատել մեր ազգայինը»:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ինչո՞ւ ուշացավ «Քրիստոնյա Հայաստան» հանրագիտարանի տպագրությունը

Քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի տոնակատարությունների պետական միջոցառումների շրջանակում ամենաբազմազան (որոնց շարքում նաեւ նշանակալից) միջոցառումներ տեղի ունեցան այս տարի: Մեկ ամիս առաջ Հանրապետության հրապարակից հանված մետաղյա խաչը տոնակատարությունների ավարտը նշանավորեց: Այս ընթացքում կազմակերպվեցին ցուցահանդեսներ, համերգային մեծ ծրագրեր, հրատարակվեց հոգեւոր գրականություն: Պետական միջոցառումների շրջանակում նախատեսված էր Հայկական հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրության պատրաստած «Քրիստոնյա Հայաստանի»՝ հայ հոգեւոր եւ իմաստասիրական միտքն ընդհանրացնող ստվարածավալ հատորի հրատարակումը: Սակայն առայժմ այն չի ներկայացվել ընթերցողի ուշադրությանը: Հանրագիտարանը պարունակում է 1070 հոդված, 12 քարտեզ, մոտ 700 գունավոր եւ սեւ-սպիտակ պատկերազարդում: Աստվածաշնչից վկայությունները եւ սուրբգրային տեղիների համարները հիմնականում մեջբերված են Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի 1994-ի հրատարակությունից: Այս հանրագիտարանը հայրենի եւ արտերկրի ճանաչված գիտնականների, աստվածաբան եկեղեցականների, Մայր աթոռի միաբանների մտքի եւ սրտի արդյունքն է: Հայոց հոգեւոր վերազարթոնքի առաջընթացում սույն հրատարակության դերի, նաեւ գրքի տպագրության ուշացման մասին է մեր զրույցը Հայկական հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրի տեղակալ Արամ Սարգսյանի հետ:

- «Քրիստոնյա Հայաստան» հանրագիտարանի նպատակն է ցույց տալ Հայաստանի տեղը քրիստոնյա աշխարհում, բացահայտել քրիստոնյա քաղաքակրթությանը եւ համամարդկային մշակույթին հայ ժողովրդի բերած ավանդը: Հանրագիտարանում ընդգրկված են հայոց հոգեւոր կյանքին առնչվող բազմազան տեղեկություններ՝ քրիստոնեության մուտքը եւ տարածումը Հայաստանում, Հայ եկեղեցու պատմությունը, դավանանքը, խորհուրդները, ծեսերը, տոները, նվիրապետությունները, պատրիարքությունները, թեմերը, մասնավոր եւ հակաթոռ կաթողիկոսական աթոռները, Աստվածաշնչի հայերեն թարգմանության եւ հրատարակման պատմությունը, Հայ եկեղեցու սրբերը, հայրերը, վկաները, հայոց վանքերն ու եկեղեցիները, գրչության կենտրոնները, տիեզերական եւ ազգային-եկեղեցական ժողովները, Սուրբ գրքին նվիրված մեկնողական, ճառախոսական մատենագրությունը, հայ նշանավոր գիտնականների կյանքն ու գործունեությունը, շարականագիր երաժիշտները, մանրանկարիչները, ճարտարապետները: Հանրագիտարանում տեղ են գտել նաեւ հոդվածներ Հայաստանի հարեւան քրիստոնյա երկրների, եկեղեցիների, դավանանքների եւ վարդապետությունների վերաբերյալ:

Գիրքն ամբողջովին (մակետավորված, գունաբաժանված) պատրաստ է տպագրության: 1700-ամյակի տոնակատարությունների պետական միջոցառումների ցանկում ներառված այս գրքի տպագրության համար նախատեսված էր տրամադրել 23 մլն դրամ: Ժամանակի ընթացքում այս գումարը Խոսրով Հարությունյանի հետ հանդիպումներից հետո նվազեց՝ հասնելով 6 մլն դրամի եւ կնքվեց համապատասխան պայմանագիր: Սակայն որքան էլ տարօրինակ է, մենք ոչ մի լումա չստացանք: Ցավոք պետք նշեմ, որ հսկայական գումարներ ծախսվեցին 1700-ամյակի տոնակատարությունների շրջանակում կազմակերպված ցուցադրական շոուների եւ միջոցառումների արտաքին էֆեկտի վրա, երբ կարելի էր շատ կարեւոր եւ մնայուն մշակութային արժեք ստեղծել հետագա սերունդների համար նաեւ:

- Ո՞րն է պատճառը ձեր կարծիքով: Մի՞թե իր նախադեպը մեզանում չունեցող այս արժեքավոր գիրքն իր կարեւորությամբ «զիջում է» ինչպես բազմազան անցողիկ շոուներին ու համերգներին:

- Բացատրությունները որեւէ կերպ չեն տեղավորվում առողջ բանականության սահմաններում, մեկնաբանությունները թողնում ենք ընթերցողներին:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

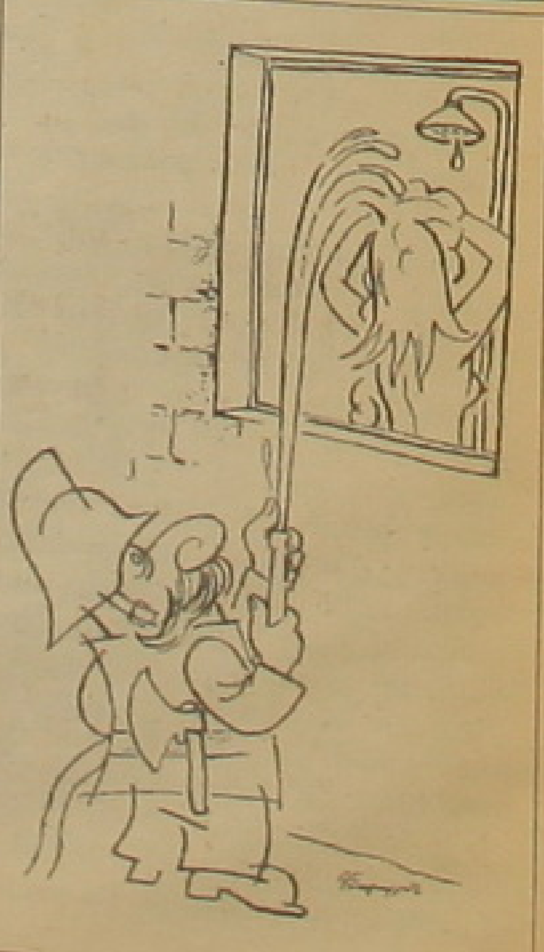

ՀՀ առաջնությունների մեդալակիրները

Ֆուտբոլի ՀՀ առաջնություններում խաղարկվել է մեդալների 10 հավաքածու: Դրանց արժանացել են 8 թիմերի 217 ֆուտբոլիստներ: Հարկ է նշել, որ մինչ օրս ֆուտբոլիստներին մեդալներով պարգեւատրելու հստակ մեխանիզմ չի գործում, թեեւ դեռեւս խորհրդային տարիներից ուժի մեջ է հետեւյալ կարգը. մրցանակակիր թիմից մեդալների են արժանանում միայն այն ֆուտբոլիստները, որոնք տվյալ թիմի կազմում մասնակցել են առաջնության հանդիպումների 50 տոկոսին: Նման կես գոյություն ունի նաեւ ՀՀ առաջնությունների անցկացման կարգում, սակայն որպես կանոն պարգեւատրման ժամանակ այն անտեսվում է եւ մեդալների են արժանանում նաեւ 50 տոկոսից քիչ խաղեր անցկացրած ֆուտբոլիստները: Եզակի չեն նաեւ այն դեպքերը, երբ ֆուտբոլիստը մասնակցելով խաղերի 50 տոկոսին, ինչ-ինչ պատճառներով տեղափոխվել է այլ ակումբ կամ մեկնել է արտասահման եւ ներկա չգտնվելով պարգեւատրման արարողությանը, այդպես էլ չի ստացել իր հասանելիք պարգեւը:

ՀՀ առաջնությունների ամենատիտղոսակիր ակումբը «Շիրակն» է, որը 8 անգամ դարձել է մրցանակակիր: Շիրակցիները միայն 1996/97 եւ 2001 թթ. մրցաշրջանում են մնացել առանց պարգեւների: Բնականաբար, հենց «Շիրակի» ֆուտբոլիստներն էլ նվաճած մեդալների թվով հանդիսանում են յուրօրինակ ռեկորդակիրներ: Այսպես, դարպասապահներ Արթուր Հովհաննիսյանն ու Ռայմոնդ Զաղուրյանը, պաշտպաններ Հակոբ Արտոյանը, Գագիկ Մարգարյանն ու Հովհաննես Թահմազյանը, կիսապաշտպաններ Արթուր Պետրոսյանն ու Կոլյա Եփրանոսյանն իրենց հավաքածուում ունեն 8-ական մեդալ: Ընդ որում, Եփրանոսյանը վերջին մեդալը ստացել է «Սպարտակի» կազմում: Բացի նրանից, վերը նշված մյուս ֆուտբոլիստները եռակի չեմպիոններ են: 3-ական ոսկե մեդալ են նվաճել նաեւ Սամվել Նիկոլյանը, Արտակ Ադամյանը, Արթուր Ասոյանը, Արսեն Ավետիսյանը, Արմեն Ավագյանը, Արամայիս Տոնոյանը, Համլետ Մխիթարյանը, Հայկ Հարությունյանը, Սարգիս Հովսեփյանը, Հայկ Մարգարյանը, Սեյրան Պողոսյանը, Արմեն Սանամյանը, Ռոմիկ Խաչատրյանը, Արթուր Մկրտչյանը: Իսկ ոսկե մեդալների թվով յուրօրինակ ռեկորդակիրներ են «Փյունիկի» ավագ Վարդան Մինասյանն ու հարձակվող Վարազդատ Ավետիսյանը, որոնք թիմի կազմում անցած մրցաշրջանում դարձան երկրի քառակի չեմպիոններ:

Աղյուսակում ներկայացված է այն ֆուտբոլիստների ցանկը, որոնք ՀՀ առաջնություններում արժանացել են 5 եւ ավելի մեդալների:

	Ոսկի	Արծաթ	Բրոնզ	Ընդ.
1. Հակոբ Արտոյան	3	4	1	8
2. Ռայմոնդ Զաղուրյան	3	4	1	8
3. Հովհաննես Թահմազյան	3	4	1	8
4. Արթուր Հովհաննիսյան	3	4	1	8
5. Գագիկ Մարգարյան	3	4	1	8
6. Արթուր Պետրոսյան	3	4	1	8
7. Կոլյա Եփրանոսյան	2	4	2	8
8. Ռազմիկ Գրիգորյան	2	1	5	8
9. Արտակ Ադամյան	3	4	-	7
10. Սամվել Նիկոլյան	3	4	-	7
11. Ֆելիքս Խոջոյան	2	3	2	7
12. Վարդան Մինասյան	4	1	1	6
13. Արթուր Ասոյան	3	3	-	6
14. Արա Ադամյան	2	4	-	6
15. Արտյոմ Բեռնեցյան	2	3	1	6
16. Արամ Թումասյան	2	3	1	6
17. Տիգրան Գսպեյան	2	2	2	6
18. Արկադի Դոխոյան	2	-	4	6
19. Հովհաննես Դեմիրճյան	1	3	2	6
20. Հարություն Աբրահամյան	1	2	3	6
21. Վարազդատ Ավետիսյան	4	1	-	5
22. Արսեն Ավետիսյան	3	2	-	5
23. Արմեն Ավագյան	3	1	1	5
24. Համլետ Մխիթարյան	3	1	1	5
25. Արամայիս Տոնոյան	3	-	2	5
26. Հայկ Հարությունյան	3	-	2	5
27. Հարություն Վարդանյան	2	3	-	5
28. Արմեն Գալստյան	2	2	1	5
29. Արթուր Ավագյան	2	1	2	5
30. Ռաֆայել Նազարյան	2	1	2	5
31. Կարեն Դոխոյան	2	-	3	5
32. Արարատ Հարությունյան	1	3	1	5
33. Կարեն Բարսեղյան	1	3	1	5
34. Տիգրան Եսայան	1	1	3	5
35. Արա Նիգոյան	-	2	3	5

Կոլինան լավագույն մրցավար

Ֆուտբոլի պատմության եւ վիճակագրության միջազգային ֆեդերացիայի անցկացրած հարցման արդյունքներով իտալացի Պյեռլուիջի Կոլինան ճանաչվել է անցյալ մրցաշրջանի աշխարհի լավագույն մրցավար: Նման կոչման Կոլինան արժանանում է արդեն 4-րդ անգամ: Կոլինան վաստակեց 129 միավոր, մինչդեռ 2-րդ տեղը գրաված շվեդ Անդրես Ֆրիսկի անվան դիմաց գրանցվել էր 47 միավոր, իսկ դանիացի Կիմ Միլթոն Նիլսենը վաստակել էր 34 միավոր:

40-ամյա Կոլինան աշխարհում դասվում է ամենասկզբունքային մրցավարների շարքին: 1999 թ. նա վարեց չեմպիոնների լիգայի եզրափակիչը «Բավարիայի» եւ «Մանչեսթր Յունայթեդի» միջեւ, իսկ 1996 թ. սպասարկել էր Ատլանտայի օլիմպիադայի եզրափակիչ խաղը:

Սակայն միշտ չէ, որ նրա սկզբունքայնությունը գնահատվում է շրջապատի կողմից: Եղել են վճիռներ, որ պարզապես զարմացրել են բոլորին: Օրինակ, 2000 թ. Եվրոպայի առաջնության Հոլանդիա-Չեխիա խմբային մրցաշարի խաղում 88-րդ րոպեին Կոլինան չեխերի դարպասին չհիմնավորված 11 մ հարված նշանակեց այն բանի համար, որ չեխ ֆուտբոլիստը թեթեւակիորեն հպվել էր դե Բուրի մարզաշապիկին: Կոլինան խիստ քննադատության ենթարկվեց, թեեւ ՈՒԵՖԱ-ի մրցավարական կոմիտեն պաշտպանեց նրան:

Պարգեւավճարները դեռ չեն ստացել

Նիգերիայի հավաքականի ֆուտբոլիստները, որոնք նախապատրաստվում են Մալիում կայանալիք Աֆրիկայի գավաթի խաղարկությանը, հրաժարվել են մասնակցել Եգիպտոսի հավաքականի հետ ընկերական հանդիպմանը, քանի որ ֆուտբոլի ֆեդերացիան մինչ օրս ֆուտբոլիստների հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունները չի կատարել: Հիշեցնենք, որ ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության եզրափակիչի ուղեգիրը նվաճելու կապակցությամբ երկրի ֆուտբոլի ֆեդերացիան հավաքականի յուրաքանչյուր խաղացողի 70 հազար դոլար պարգեւավճար էր խոստացել, սակայն առայժմ գումարը չի վճարել: Սա առաջին դեպքը չէ: Դեռեւս 1999 թ.-ից ֆեդերացիան 40 հազարական դոլար է պարտք ֆուտբոլիստներին 1998 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում հաջող հանդես գալու համար: ՖԻՖԱ-ից ստացած բավական պատկառելի գումարը ֆեդերացիան նախընտրեց ներդնել ֆուտբոլի զարգացման ծրագրի իրականացման համար:

Ստեղծված իրադրությունում ֆուտբոլիստներին ընդունել է երկրի սպորտի նախարարը եւ խոստացել շուտափույթ լուծել վիճելի հարցը: Հակառակ դեպքում վտանգված է հունվարի 12-ին Կոտ դ'Իվուարի հետ կայանալիք ընկերական հանդիպման անցկացումը:

Պարգեւավճարների հարցը հուզում է ոչ միայն նիգերացիներին: Նույն պատճառով կարող է տեղի չունենալ նաեւ Սենեգալ-Լիբերիա ընկերական հանդիպումը:

ՀԱՐՑՈՒՄ

Եվրոպայի խորհրդանշական հավաքականը

ՈՒԵՖԱ-ի պաշտոնական ինտերնետային սայթի կազմակերպած հարցման արդյունքներով կազմվել է 2001 թ. Եվրոպայի խորհրդանշական հավաքականը: 11 ֆուտբոլիստներից 5-ը ֆրանսիացիներ են: Հավաքականի կազմն այսպիսին է. Սանտյագո Կանիսարես (Իսպանիա, «Վալենսիա»), Կոզմին Կոնտրա (Իտալիա, «Ռոմա»), Սամի Խյուպյուպյա (Ֆինլանդիա, «Լիլ»), Պատրիկ Անդերսոն (Շվեդիա, «Բարսելոն»), Բիկսանտ Լիզարազյու (Ֆրանսիա, «Բավարիա»), Դեւիդ Բեքհեմ (Անգլիա, «Մանչեսթր Յունայթեդ»), Պատրիկ Վիեյրա (Ֆրանսիա, «Արսենալ»), Կիլի Գոնսալես (Արգենտինա, «Վալենսիա»), Զինեդին Զիդան (Ֆրանսիա, «Ռեալ» Մ.), Դավիդ Տրեզեգե (Ֆրանսիա, «Յուվենտուս»), Տյերի Անրի (Ֆրանսիա, «Արսենալ»):

ԹԵՆԻՍ

Նալբանդյանի հաջող մեկնարկը

Նոր Զելանդիայի Օկլենդ քաղաքում անցկացվող թենիսի միջազգային մրցաշարում հաջող է մեկնարկել արգենտինահայ թենիսիստ Դավիթ Նալբանդյանը: Առաջին փուլում Դավիթը երեք խաղափուլում հաղթեց գերմանացի Ֆաուին (4-6, 6-4, 6-3):

Հայ թենիսիստը վերելքով անցկացրեց նաեւ 2-րդ հանդիպումը: Այս անգամ նրա մրցակիցը իսպանացի Ֆրանսիսկո Կլավետն էր: Երկու խաղափուլերն էլ Նալբանդյանը շահեց միեւնույն 6-3 հաշվով: Քառորդ եզրափակիչ են մտել նաեւ ֆրանսիացի Ժերոմ Գոլմարը, չեխ Իրժի Նովակը եւ խորվաթ Գորան Իվանիշեւիչը: Վերջինս պայքարից դուրս մղեց ռուս Միխայիլ Յուժնուն: Մրցաշարը հաղթանակով սկսեց Մարատ Սաֆինը՝ պարտության մատնելով ամերիկացի Մայքլ Չանգին (2-6, 6-3, 6-4):

Կաֆելնիկովը սկսեց պարտությամբ

Հունվարի 14-ին մեկնարկում է ընթացիկ մրցաշրջանի «Մեծ սաղավարտի» անդրանիկ մրցաշարը՝ թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունը: Իսկ մինչ այդ մասնակիցներն ուժերն են փորձարկում տարբեր մրցաշարերում: Մելբուռնում 8 թենիսիստների մասնակցությամբ ցուցադրական մրցաշար է անցկացվում: Մեկնարկում Եվգենի Կաֆելնիկովը զիջեց Սկոտ Դրեյպերին (3-6, 4-6): Սամփրասը հաղթեց Կարետխային (6-4, 7-6), Աղասին՝ Թեյլոր Դենտին (6-3, 6-2), իսկ Էնկվիստը պարտության մատնեց Թոմի Հաասին (7-5, 4-6, 6-3):

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Սպարտակը» փորձարկում է ուժերը

Թուրքիայում ուսումնամարզական հավաք անցկացնող Մոսկվայի «Սպարտակի» ֆուտբոլիստները հաղթանակով սկսեցին ելույթները Անթալիայում անցկացվող ֆուտբոլի մրցաշարում:

Մեկնարկում «Սպարտակը» 2-1 հաշվով հաղթեց տեղի «Գալաթասարային»: Հաշիվը բացվեց արդեն 4-րդ րոպեին Բեսչաստնիխի հարվածից հետո: 28-րդ րոպեին Սերգենը վերականգնեց հավասարակշռությունը: Երկրորդ խաղակեսի սկզբում սպարտակցի Վասիլյուկը խփեց հաղթական գնդակը:

Հաջորդ խաղը «Սպարտակը» կանցկացնի հունվարի 12-ին «Վերդերի» հետ: Մրցաշարի մյուս խաղում «Գյոթեբորգը» հաղթեց «Շտուրմին»՝ (3-2):

Նիստելրոյի ռեկորդը

«Մանչեսթր Յունայթեդի» հարձակվող Ռուդ վան Նիստելրոյն ակումբի պատմության մեջ նոր ռեկորդ սահմանեց: Արդեն 7-րդ հանդիպումն է, որ նա դաշտից չի հեռանում առանց գոլի: Նիստելրոյը գերազանցեց 1960 թ. Ջորջ Բեստի եւ Բոբի Չարլտոնի սահմանած ռեկորդը, որոնք 6 խաղ շարունակ դարձել էին գոլի հեղինակ:

Հոլանդական «Էյնդհովենի» նախկին ֆուտբոլիստը «Մանչեսթր Յունայթեդի» կազմում այս տարի մասնակցել է 24 խաղի, խփել 20 գնդակ: Նա նշել է, որ ինքը տեղյակ չէր ռեկորդային ցուցանիշի մասին եւ այժմ հպարտ է, որ այն իրեն է պատկանում: Նախկինում նման հաջողության նա չէր հասել:

Բաժինը վարում է
ԱՇՈՏ ՏԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանյան մասնաճյուղ

Հայտարարում է մրցույթ

2002 թ.-ին Զալցբուրգում կայանալիք բժշկական սեմինարներին մասնակցելու համար: Սեմինարները տեղի կունենան հետեւյալ մասնագիտությունների գծով՝ նյարդաբանություն, հոգեբուժություն, անհետաձգելի բուժօգնություն եւ մանկաբուժություն, մանկաբուժական գաստրոէնտերոլոգիա, պալիատիվ մանկաբուժություն, մանկաբուժական գաստրոէնտերոլոգիա, պալիատիվ խնամք, հիք-կոկորդ-ականջ, ախտորոշում (imaging), մանկաբարձություն եւ գինեկոլոգիա, ուռուցքաբանություն, ուռոլոգիա:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. հունվարի 31-ը:

Մանրամասն տեղեկությունների եւ դիմումի ձեւի համար դիմել ԲՀԻ օժանդակության հիմնադրամ՝ հետեւյալ հասցեով.

Պուշկինի 1, բն. 2., հեռ. 542119, 541719, 543901
e-mail:panaida@osi.am

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը եւ «Արեւելք-Արեւելք» ցանցային ծրագիրը հայտարարում են մրցույթ՝ մասնակցելու «Միգրացիա, անվտանգություն եւ մարդու հիմնարար իրավունքներ. հիմնահարցեր եւ հնարավոր լուծումներ» թեմայով սեմինարին, որը տեղի կունենա Բիշքեկում, Ղրղզստան, 2002 թ., փետրվարի 21-ից 22-ը: Սեմինարի նպատակն է նպաստել հասարակության եւ կառավարական մարմինների գործակցությանը միգրանտների իրավունքների պաշտպանության գործում: Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել ինքնակենսագրություն (CV), մասնակցության հիմնավորում՝ տվյալ բնագավառում աշխատանքի փորձի նկարագրությամբ:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 2002 թ. հունվարի 31-ը: Հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան 375010, Պուշկինի 1, բն. 2
հեռ/ֆաքս 542-119, 541-719, 543-901
E-mail:aram@osi.am

Բաց հասարակության ինստիտուտի օժանդակության հիմնադրամի Հայաստանյան մասնաճյուղը

Հայաստանի քաղաքացիների համար հայտարարում է 2002-2003 ուսումնական տարվա Սորոսի հավելյալ շնորհի մրցույթ: Դիմողները պետք է լինեն՝ Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, նախկին Խորհրդային Միության, Մոնղոլիայի ճանաչված համալսարանների ուսանողներ՝ սոցիալական, հումանիտար գիտությունների եւ արվեստի բնագավառներում: Գնչուների, փախստականների, բռնագաղթված եւ ապաստարան փնտրողների համար նախատեսված է հատուկ շնորհ:

Ծրագիրը նախատեսում է ուսման մասնակի ֆինանսավորում:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 2002 թ. ապրիլի 10-ը ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում:

Լրացուցիչ տեղեկությունների եւ դիմումի ձեւի համար դիմել ԲՀԻ ՕՀ հայաստանյան մասնաճյուղ հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան, Պուշկինի 1, բն. 2
հեռ. 542119, 541719, 543901, e-mail: panaida@osi.am
www.osi.am

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

«ՄԻԺԻ»
ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ - ՀԿ
INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS NGO
IDHR

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԻԺԻ-ն հրավիրում է աշխատանքի ծրագրի օգնականի

Ծրագրի օգնականի պաշտոնը զբաղեցնելու համար անհրաժեշտ պահանջներն են

- բարձրագույն կրթություն
- ծրագրերի մշակման եւ իրականացման առնվազն երեք տարվա աշխատանքային փորձ (գիտական եւ ֆինանսական հաշվետվություն կազմելու հմտություն)
- հայերեն եւ անգլերեն լեզվի վարժ տիրապետում (գրավոր եւ բանավոր)
- համակարգչային հմտություններ
- կազմակերպչական ծիրք եւ կարողություն
- հաղորդակցվելու հմտություն
- ցանկալի է հանրային աշխատանքի մասնակցության փորձ

Եթե ցանկանում եք զբաղեցնել նշված պաշտոնը եւ աշխատել հավաքական ու հանձնառու թիմում, մինչեւ 2002 թվականի հունվարի 20-ը ներկայացրեք ՄԻԺԻ կենտրոն

1. Աշխատանքային կենսագրություն
2. Երաշխավորագիր երկու անձից
3. Դիմում-հայտ

Հասցե՝ Այգեձոր 4/1, Հեռ. 26 47 12
ֆաքս. 56 09 37

էլ.փոստ idhr@arminco.com

ԿՈՐԵԼ Է

Հակոբ Մալիքի Թունյանի էլեկտրատեխնիկական տեխնիկումի դիպլոմը, համար թիվ 006884: Համարել անվավեր:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոգրուպ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ալս Էգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ասրիս ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն. 37
Հեռ.՝ 571218

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթեր Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 528986

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524357, 151820

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40 ա/1,
Հեռ.՝ 532829, 532815

Ինվեստէկս ՓԲԸ
ք. Երեւան, Չարենց 8, բն. 30բ
Հեռ.՝ 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ազատամարտիկների 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Ս.Գ.Ա. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Պրիմաս Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Սիթինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Ֆինանս ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՊՈՂՈՏԱՅԻ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐԻ ԲԱՑ ԱՃՈՒՐԴԻ ՀՐԱՎԵՐ

Հյուսիսային պողոտայի երրորդ եւ չորրորդ հողամասերի կառուցապատման նպատակով վարձակալներին որոշելու համար Երեւանի քաղաքապետարանը «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթում 2001 թ. դեկտեմբերի 29-ին պաշտոնական ծանուցումով հայտարարել է բաց աճուրդ: Աճուրդներն անց են կացվելու համապատասխանաբար 2002 թ. փետրվարի 5-ին եւ 8-ին Երեւանի քաղաքապետարանի նիստերի դահլիճում ժ. 18.00-ին եւ յուրաքանչյուր հողամասի համար կնքվելու է առանձին պայմանագիր:

Աճուրդի առարկան է շենքերից եւ շինություններից ազատված եւ որեւէ իրավունքով չծանրաբեռնված համապատասխան հողամասի վարձակալության պայմանագրի կնքման իրավունքը: Կառուցապատման ավարտից հետո նախատեսվում է կադաստրային արժեքով հողամասերն ի սեփականություն ձեռք բերելու հնարավորություն:

Աճուրդներն անցկացվում են «Հարությունյան եւ գործընկերներ իրավաբանական գրասենյակ» ՍՊԸ-ի կողմից: Յուրաքանչյուր աճուրդը իրականացվելու է միեւնույն օրը «Եռափուլ կարգով» (© 2001 Հայկ Հարությունյան եւ Վահան Հարությունյան) ըստ հետեւյալի.

- Առաջին փուլ. Փակ ծրարներով հայտերի ներկայացում, հաղթողը նախապատվության իրավունք է ստանում աճուրդի երրորդ փուլում,
- Երկրորդ փուլ. Բարձրաձայն դասական աճուրդ, որի մեկնարկային գինը սահմանվում է ըստ առաջին փուլի առավելագույն հայտի գումարի,
- Երրորդ փուլ. Աճուրդի առաջին փուլի հաղթողն, իր հայեցողությամբ, համաձայնվում է վճարել աճուրդի երկրորդ փուլի առավելագույն հայտի գումարը եւ ճանաչվում է աճուրդի հաղթող, կամ զիջում է աճուրդի երկրորդ փուլի հաղթողին:

Աճուրդի հայտերը ներկայացվում են ԱՄՆ դոլարի համարժեքով՝ հողամասի մեկ քառակուսի մետրի հաշվարկով: Աճուրդի մեկնարկային գինը սահմանվում է 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլարի համարժեքի չափով:

Շահագրգիռ անձինք կարող են մասնակցել աճուրդին՝ վճարելով երաշխիքային նախավճարը՝ 10000 (տասը հազար) ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումարի չափով, մինչեւ համապատասխան աճուրդի օրվա բանկային ժամերի ավարտը (16:00): Վճարումները կատարվում են էսքրոու գործակալ HSBC բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ում բացված «էսքրոու» (հատուկ դեպոզիտ) հաշիվներին: Փակ ծրարներով հայտերը կարող են ներկայացվել դրանք մինչեւ համապատասխան աճուրդի անցկացման օրվա ժ. 17:00-ը Երեւանի քաղաքապետարանի նախասրահում գտնվող զմռսված տուփի մեջ գցելու միջոցով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել «Հարությունյան եւ գործընկերներ իրավաբանական գրասենյակ» ՍՊԸ՝ ք. Երեւան, Խանջյան 50, Թեքեյան կենտրոն, IV հարկ, հեռ.՝ 559501, 559502, բջջ. 400749, էլ-փոստ՝ auction@legal.am, կամ Երեւանի քաղաքապետարանի «Հյուսիսային պողոտա եւ Կասկադ» ծրագրերի իրականացման գրասենյակ, հեռ. 563601:

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. հունվարի 9-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: լավագույն գին Best price	Գնում* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Գնում* Bid: քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվզ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: ծավալ (հազ. դրամ) Volume
[illegible]	ACHI	B											
ԱՐԱԳԱԾ ԲԱՄԲԱԿԱԳՈՐԾ. ԱՄ	AGBM	B											
ԱՅԳՈՒՄԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	APAH	B											
[illegible]	APAK	B											
ՀԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ ԸՆԿ	ARBC	B											
ԱՐԴԻՆ ԷԼ.ՄԵԽ.ԳՆ (ՎԱՆԱՁՈՐ)	ARDV	B											
ԿՈՆՅԱԿԻ ԱՐԱՔՍ Ֆ/Ա	ARKF	B											
ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ	ARSL	B											
ԱՐՏԵՔՍ	ARTX	B											
ԱՐՓԱ ՍԵՎԱՆ	ASEV	B											
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHB	B											
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHBP1	B											
[illegible]	ASTM	B											
[illegible]	AVAG	B											
[illegible]	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible]	AVTM	B											
[illegible]	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
[illegible]	CHGG	B											
[illegible]	CPMT	B											
[illegible]	DAJK	B											
[illegible]	DBJG	B											
[illegible]	DJAH	B											
[illegible]	DZKT	B											
[illegible]	ECHS	B											
[illegible]	ECSG	B											
[illegible]	EELJ	B											
[illegible]	EFRZ	B											
[illegible]	EHHG	B											
[illegible]	EJWG	B											
[illegible]	EK87	B											
[illegible]	EKGF	B											
[illegible]	EKOG	B											
[illegible]	ELAP	B											
ԷԼԵԿՏՐՈՆ	ELEK	B											
[illegible]	ELMJ	B											
[illegible]	ELSQ	B											
[illegible]	ELUS	B											
[illegible]	EMKFCO	B											
[illegible]	EMOR	B											
[illegible]	EMTA	B											
[illegible]	EPLG	B											
[illegible]	ERAZ	B											
[illegible]	ERJG	B											
[illegible]	ERKB	B											
[illegible]	ESHG	B											
[illegible]	ETCG	B											
[illegible]	ETXS	B											
[illegible]	EVAF	B											
[illegible]	EVG1	B											
[illegible]	GANV	B							80.0	80.0	80.0		12.6
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GEGN	B											
[illegible]	GGAM	B											
[illegible]	GGMA	B											
[illegible]	GMPG	B											
[illegible]	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B											
[illegible]	HATC	B											
[illegible]	HATS	B											
[illegible]	HEHG	B											
[illegible]	HELM	B											
[illegible]	HKBL	B											
[illegible]	HOMO	B											
[illegible]	HSHN	B											
[illegible]	JHJG	B											
[illegible]	KASH	B											
[illegible]	KMET	B											
[illegible]	KMSH	B											
[illegible]	KNET	B											
[illegible]	KNKA	B											
[illegible]	KREL	B											
[illegible]	KSHM	B											
[illegible]	MGER	B											
[illegible]	MRSH	B											
[illegible]	MSKV	B											
[illegible]	MSTB	B											
[illegible]	MTSH	B											
[illegible]	NBTF	B											
[illegible]	NERN	B											
[illegible]	PLAS	B											
[illegible]	PMGK	B											
[illegible]	PORN	B											
[illegible]	RSTR	B											
[illegible]	RZTR	B											
[illegible]	SELN	B											
[illegible]	SHMN	B											
[illegible]	SHTK	B											
[illegible]	SKSG	B											
[illegible]	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
[illegible]	TAVR	B											
[illegible]	UKSH	B											
[illegible]	UNBK	B											
[illegible]	VAKF	B											
[illegible]	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
[illegible]	VTMG	B											
[illegible]	YKHO	B				8,000.0	8,000.0	1,000					
[illegible]	YPHG	B											
[illegible]	YRLE	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible]
– [illegible] Բոլոր գները ՀՀ դրամով:
Այս տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am [illegible]

© Armex

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամեան 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 9. 01. 2002 Գինը՝ 100 դրամ